

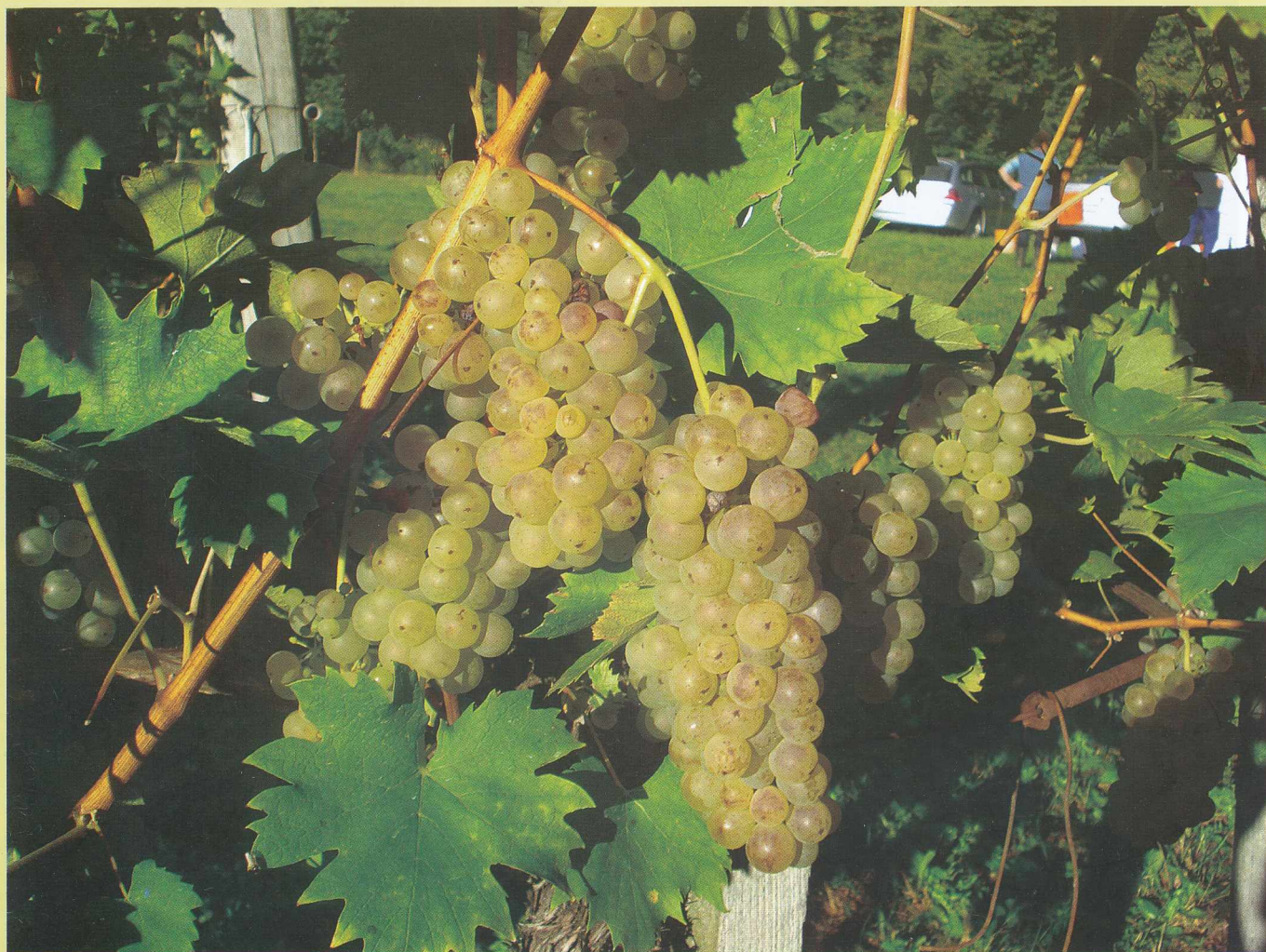
OBČINA HODOŠ

HODOS KÖZSÉG

Oktober 2011, letnik XI, št. 34

XI. évfolyam, 34. szám, 2011. október

Vsebina:

Dogodki v občini

Dejavnosti društev,
iz vrtca in šole

Ostali prispevki
Uradna objava

SVEČANA SEJA OB 12. OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE HODOŠ HODOS KÖZSÉG 12. KÖZSÉGI ÜNNEPÉNEK DÍSZÜLÉSE

INFORMATIVNO " GLASILO ŌRSÉG – ŌRSÉGI HÍRLAP " TÁJÉKOZTATÓ

Izdaja občina Hodoš – Hodos község jelenteti meg
Naslov uredništva - a szerkesztőség címe:
 Glasilo Ōrség – Ōrségi Hírlap, Hodoš št. 52, 9205 Hodoš – Hodos
Grafična podoba in tisk - grafikai alakja és a nyomtatása: M. A. M. d.o.o.
 Celje, Puconci 373

Naklada-példányszáma: 250 izvodov-példány

Uredniška opomba: Besedila prispevkov, ki jih je sprejelo uredništvo od posameznikov izven občine objavljamo v celoti nespremenjene in ne lektorirane takšne, kot so jih posredovali posamezni avtorji. Zato za morebitne pravopisne ali vsebinske napake uredništvo ne odgovarja.

Glasilo je vpisano v register javnih glasil pod zaporedno številko 485.

Glasilo ni naprodaj, prejme pa ga vsako gospodinjstvo v občini Hodoš brezplačno.

A hírlap nem vásárolható meg. Hodos község minden háztartása ingyenesen kapja kézhez.

Uredniški odbor-szerkesztőség:

Rudolf Bunderla	odgovorni urednik	- felelős szerkesztő
Rozalija Totič,	pomočnik urednika	- szerkesztő helyettes
Novak Császár Jolán,	lektorka	- lektor
Liljana Gal,	lektorka	- lektor

Spoštovane bralke, spoštovani bralci, drage občanke in občani!

Na začetku mi dovolite, da Vas prav lepo pozdravim. Kar nekaj časa je minilo od zadnje izdaje glasila, saj smo se odločili, da v času občinskega praznika občine Hodoš ne izdamo glasila, ampak ga izdamo v začetku jeseni, z namenom, da opišemo tudi dogodke občinskega praznika. Prav tako se je zvrstilo kar nekaj drugih dogodkov, ki vam jih bomo poskušali opisati.

V naši občini smo gostili pohodnike "Europohoda", ki so svojo pot začeli na državni meji na Hodošu, z nazivom "pešpoti in voda". Ob zelo lepi udeležbi, smo jih počastili s kratkim razvedrilnim programom, ki so nam ga pripravili naši najmlajši iz vrtca in šole Hodoš. Zato se vsem nastopajočim, na čelu s strokovnim osebjem šole in vrtca Hodoš najlepše zahvaljujem!

Kar nekaj družabnih prireditev se je zvrstilo v preteklih mesecih, med katerimi bi še posebej rad pohvalil prizadevanja in tudi uspešno izvedbo druženja, ki jih organizira Madžarska narodna samoupravna skupnost (MNSS) občine Hodoš. Filmski večeri za mlade in starejše so postali že nepogrešljiv dogodek, kjer se ljudje zabavajo in družijo v zelo prijetnem vzdušju.

Tudi na področju delovanja društev opažamo napredek. Uspešen nastop in zelo lep dosežek na izbirnem regijskem tekmovanju naših gasilk, to tudi potrjuje. Veseli nas pa tudi dejstvo, da se dobro dela z mladimi, kar zagotavlja bodočnost gasilstva v naši občini. Na področju športa smo lahko tudi ponosni, saj so v lanski tekmovalni sezoni naši nogometaši dosegli lep dosežek v nekaj močnejši pomurski nogometni ligi. Res, da jim nova sezona ne uspeva vse po načrtih. Smatram pa, da se glede na pristop ni treba bati in da bodo rezultati v bodoče boljši, seveda če bodo še naprej marljivo delali. To se je tudi izkazalo v zadnjih dveh nastopih (Dobrovnik, Gančani). Zelo velik napredek je evidenten v mladinski ekipi, ki nas vedno bolj prijetno preseneča, zato tudi njim želim še naprej veliko uspehov. Letos nastopa ekipa tudi s kategorijo starih do 12 let in bi se ob tem rad zahvalil vsem staršem za njihovo pomoč in razumevanje.

V mesecu juniju je bilo organizirano tako imenovano "Binkoštno srečanje", katerega namen je bil srečanje občank in občanov nad 50 let starosti iz občine, sosednjih držav,

okoliških vasi in krajev, kjer živijo naši občani. Prijetna in nadvse ljubezniva so bila srečanja, ko so se nekdanji sošolci in sošolke srečali po dolgih letih. Ob prijetni glasbi našega muzikanta "Lajčija" smo se vsi skupaj veselili pozno v noč. K prijetnemu vzdušju so pa tudi prispevali člani pihalnega orkestra Murska Sobota, za kar je poskrbela cenjena ga. Abraham Eva, ki se ji prav pristrčno zahvaljujem. Obenem izkoriščam priložnost, da se zahvalim organizatorjem tega srečanja, ki so ogromno svojega prostega časa posvetili temu prijetnemu dogodku, kakor tudi sponzorjem, še posebej podjetju GMT d.o.o. iz Murske Sobote.

Po dolgem času smo spet obiskali naše prijatelje v pobrateni občini Hodoš na Slovaškem. Na prvem uradnem obisku in srečanju dveh novo izvoljenih županov, smo podpisali listino o še naprej tesnem sodelovanju, kar se je tudi izkazalo v naslednjih mesecih, saj smo meseca avgusta organizirali izlet na Hodoš na Slovaško v počastitev občinskega praznika. Vsi udeleženci tega izleta smo preživeli lep dan z našimi prijatelji. Obenem smo se udeležili družabnih srečanj na ta dan, kjer so nastopili naši nogometaši, člani ekipe za kuhanje bograča, članice ročnodelskega krožka s svojimi izdelki in ekipa v namiznem tenisu. Vsem najlepša hvala za udeležbo in promocijo naše občine.

Čeprav nas je vreme presenetilo, smo na dan otvoritve sejma "ŐRSÉG", na srečanju pri etnografskem muzeju na Krplivniku preživeli lepo popoldne, ki so nam ga pripravili člani MNSS občine Hodoš in MNMI Lendava.

Meseca julija smo na slavnostni seji v okviru občinskega praznika podelili priznanja in vsem dobitnikom še enkrat iskreno čestitam. Kot vsako leto, smo tudi letos praznovali praznik občine, ki je obenem dan, ko predajamo svojemu namenu neko pridobitev v naši občini. Letos smo se odločili, da bo to otvoritev Doma starejših Hodoš. Čeprav smo v prvem delu tega leta uspešno zaključili modernizacijo ceste od novega do starega pokopališča, smo bili mnenja, da je objekt doma starejših vreden pozornosti za ta dan, saj je med drugim tudi zagotovil dodatne zaposlitve naših občanov. Po vsem tistem, ko je Svet zavoda doma starejših Lendava sprejel ugotovitveni sklep, da doma ne morejo vzeti v upravljanje, predvsem zaradi rentabilnosti, je Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve iskalo rešitev in dobilo ponudbo Socialno varstvenega zavoda (SVZ)

Hrastovec, ki ima v svoji dejavnosti tudi registrirano dejavnost za skrb starejših občanov. Tako je SVZ Hrastovec, v upravljanje in v vodenje, prevzelo s strani Ministrstva, Dom starejših na Hodošu. Slavnostno otvoritev doma smo ob kratkem kulturnem programu izvedli na dan občinskega praznika. Posebej bi se ob tej priložnosti zahvalil plesni skupini najmlajših, ki s svojimi nastopi tudi ob drugih priložnosti razveseljujejo gledalce. Prav tako smo lahko občudovali izdelke pridnih rok naših članic ročnodelskega krožka. Povezan z otvoritvijo Doma starejših na Hodošu, pa je bil zelo pomemben 18. september, ko je bil dan odprtih vrat, kjer smo lahko občudovali prenovljen dom. Ob tej priložnosti se moram tudi zahvaliti vsem delavcem iz naše občine, ki so zaposleni v domu, kakor tudi vodstvu doma, na čelu s prizadevnim direktorjem g.mag. Josipom Lukačem, ki so nam po uradnem delu pripravili nepozabno pogostitev in nas prijazno sprejeli.

V okviru občinskih praznikov smo izvedli tudi že tradicionalno športno popoldne, ki so ga organizirali člani nogometnega kluba Hodoš. Zaradi slabega vremena smo morali preložiti tradicionalno gasilsko tekmovanje za en teden, ki je bil prav tako izveden na nogometnem igrišču na Hodošu. Organizatorjem obeh društev se zahvaljujem za počastitev našega praznika.

Predjesensko obdobje smo v naši občini zaključili s tradicionalnim srečanjem družin. Veseli smo, da se je tega srečanja udeležilo tako veliko obiskovalcev in da smo se ob družabnih igrah, ki so nam jih pripravili člani MNSS občine Hodoš in MNMI Lendava, prijetno zabavali in se tudi lepo nasmejali. Ob prijetnih zvokih skupine "Halicanum", smo nadaljevali druženje s petjem in plesom.

V letošnjem letu smo na področju razvoja zaključili projekt izgradnje kolesarske steze, kot že omenjeno, smo dokončali modernizacijo-asfaltiranje ceste od novega do starega pokopališča, obnovili zunanja igrala v vrtcu na Hodošu, uspešno zaključili razpisno dokumentacijo prijave za Komasacijo Hodoš, III ter uredili površino ob nogometnem igrišču za potrebe prireditev. Letos načrtovana izgradnja parkirišča ob novem pokopališču, je pa v veliki meri odvisna od sredstva črpanja, ki pa še v tem trenutku niso popolnoma znana, saj še ni znano, ali bo država zagotovila vsa potrebna sredstva v svojem proračunu. V

nasprotnem primeru bomo ta projekt izvedli v prihodnjem letu. Kot vzdrževalna dela smo skrbeli za urejenost vaških cest, in to z rednimi košnjami bankin in obcestnih jarkov, strojno urejali jarke in ceste, mostove, v jesenskem delu pa bomo nadaljevali z navažanjem gramoza oziroma potrebnega materiala na vaše ceste.

Seveda se pa ob vseh dosežkih in pridobitvah določene zadeve tudi zataknejo. Tako nas je v mesecu avgustu, točno zadnji dan presenetila vest, da bodo zaradi nerentabilnosti avtobusnega prometa v naši občini ukinili javni prevoz. Presenetilo nas je iz več razlogov, saj nas o tem niso predhodno obvestili, le z dopisom, da se avtobusni promet M. Sobota ubada z izgubo na tej progi. Za kritje stroškov so predlagali sofinanciranje občin G. Petrovci, Šalovci in Hodoš, ki pa ga noben občinski svet navedenih občin ni potrdil, saj si občine ob vseh ostalih obveznostih, ne moremo privoščiti tako velike izdatke. O vsem tem smo obvestili tudi pristojno ministrstvo, kakor tudi Avtobusni promet Murska Sobota. Za rešitev tega problema smo se maksimalno zavzeli, ob tem nam je tudi pomagal narodnostni poslanec v Državne zboru RS, g. Laszlo Gönc. Na sedežu občine smo opravili tudi razgovor s predstavniki direktorata za ceste RS, ki so pozitivno ocenili naša prizadevanja za rešitev problema. Danes sicer lahko mirno trdimo, da smo to težavo skupaj z AP M. Sobota rešili in da smo v prihodnje za naše občane zagotovili potrebne javne prevoze, ki so se jih koristili najbolj za obiske pri zdravnikih, lekarnah in še drugje. Kritičen pa moram biti do nekaterih, ki so bodisi po svojih funkcijah ali kakorkoli drugače, vestno sprejeli odločitev, ali bili o tem seznanjeni, da občina ne more financirati v takšnem obsegu javne prevoze, kot je to želel Avtobusni promet, so pa v javnosti širili neresnice. Takšen način ne bo nikoli osnova za dobro sožitje, zato apeliram na vse, da se o takih stvareh prej dobro prepričajo, če je potrebno tudi posvetujejo.

Ker je jesen potrkala na vrata in je čas trgatve in pospravljanja pridelkov tukaj, mi še drage občanke in občani dovolite, da Vam zaželim obilo uspeha pri teh opravilih, dobrega počutja ter mnogo zdravja. Do naslednjega prispevka v našem glasilu pa lepo pozdravljeni !

Rudolf BUNDERLA, župan Občine Hodoš

Tisztelt olvasók, kedves polgárok!

Köszöntöm önöket. Eléggé sok idő eltelt a híradónk legutóbbi számának megjelenése óta, mivel úgy döntöttünk, hogy a községi ünnep idejében nem, hanem csak majd az őszi folyamán jelentkezünk újra, hogy beszámolhassunk önöknek a községi ünnepi rendezvényekről és eseményekről is. És egész sor más olyan esemény is történt, amelyekről tájékoztatni kívánjuk önöket.

Községünkben köszöntöttük az „Eurótúra” résztvevőit, akik Hodoson, az országhatáron kezdték meg a „gyalogösvények és a víz” elnevezésű túrájukat. Szép számú résztvevő tekintette meg a hodosi iskolások és óvodások alkalmi műsorát, amiért köszönetet mondok az iskola és az óvoda személyzetének, akik a gyerekeket felkészítették a szereplésre.

Az elmúlt hónapokban több társasági rendezvény zajlott, közülük is szeretném megemlíteni és megdicsérni a Hodos Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Közössége (MNÖK) által szervezett rendezvényeket. A fiatalokat és idősebbeket is megszólító filmesték olyan nélkülözhetetlen események, amelyeken kellemes hangulatban szórakoznak és társalognak az emberek.

Fejlődés tapasztalható az egyesületi tevékenységekben is. Ezt igazolja a női tűzoltócsapatunk sikeres szereplése a regionális selejtező versenyen. Úgyszintén örömmel tölt el bennünket a fiatalokkal folytatott munka, ami községünkben biztosítja a tűzoltóság fennmaradását. Büszkéek lehetünk a sport területén is, hiszen labdarúgóink, a tavalyi versenyidényben szépen teljesítettek a viszonylag erős muravidéki labdarúgó osztályban. Igaz, hogy az új idényben a dolgok nem a tervek szerint zajlanak, mégis úgy látom, hogy a hozzáállás megfelelő, és ha szorgalmasan folytatják, az eredmények nem maradnak el. Az utóbbi két szereplésük során ez már be is bizonyosodott (Dobronak, Gančani). Látható haladás tapasztalható az ifjúsági csapatnál, egymást követik a kellemes meglepetések, így nekik is további sikereket kívánok. A szülők támogatásának és megértésének köszönhetően, az idén a 12 éves aluliak csapata is a mezőnyben van.

Júniusban megszerveztük az úgynevezett Pünkösdi találkozót, amelyre az ötvenen túli helyi lakosokat, illetve a szomszédos országokban és a környező településeken élő községbelieket hívtuk meg. Kellemes volt

látni, ahogy sok év elteltével találkoznak a régi iskolatársak, ismerősök. Lajcsi zenész muzsikája mellett a hajnali órákig tartott a jó hangulat, amelyet fokoztak a muraszombati fúvószenekar tagjai is. Köszönet Ábrahám Éva asszonynak, aki megszervezte a vendégszereplésüket. Úgyszintén köszönetet mondok a találkozó szervezőinek, akik idejüket és erejüket nem kímélve tették a dolgukat, és persze a támogatóknak is, köztük a muraszombati GMT vállalatnak.

Sok idő elteltével, újra ellátogattunk a felvidéki Hodos testvértelepülésünkön élő barátainkhoz. Az első hivatalos látogatás, és az újonnan megválasztott polgármesterek találkozóját követően aláírtuk a további együttműködésünket megerősítő

megállapodást, amelynek keretén belül, már augusztusban, a szlovákiai Hodos település ünnepé kapcsán, kirándulást szerveztünk a Felvidékre, ahol kellemes napot töltöttünk barátainkkal. És persze részt vettünk a különböző vetélkedőkön is, szerepeltek például a focistáink, a bográcsgulyás főzőverseny résztvevői, bemutatkoztak a hímző szakkör tagjai és az asztalitenisz csapatunk is. Köszönöm mindenkinek a részvételt, és községünk jó hírvének öregbítését.

Noha az időjárás szerzett némi meglepetést, az Örségi Vásár megnyitója napján kellemes délutánt töltöttünk el Kapornakon, a tájháznál, a Hodos Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Közössége és a lendvai MNMI által szervezett hagyományos találkozón.

Júliusban, a községi ünnep kapcsán, kiosztottuk a községi elismeréseket, és a kitüntetetteknek, még egyszer, őszintén gratulálok. Mint minden községi ünnep alkalmából, ebből az alkalomból is új teljesítménnyel ünnepeltünk. Az idén a hodosi idősek otthona megnyitása mellett döntöttünk. És noha az év első felében befejeztük az új temetőtől a régi temetőig vezető út korszerűsítését, úgy ítéltük meg, hogy a központi ünnepi rendezvény az idősek otthonának átadása lesz, hiszen ez új munkahelyeket biztosít a polgárainknak. Miután a lendvai idősek otthonának intézeti tanácsa úgy döntött, hogy – elsősorban a rentabilitás hiánya miatt – nem tudja vállalni a hodosi otthon működtetését, a Munka-, Család- és Szociális Ügyek Minisztériuma kereste a megoldást, és az idősgondozási tevékenységre is bejegyzett, hrastoveci Szociális Gondozóintézettől (SVZ) kapott elfogadható

ajánlatot. Így az SVZ Hrastovec vette át a minisztériumtól a hodosi idősök otthonának a vezetését és működtetését. Az otthon, alkalmi kultúrműsorral kísért, ünnepélyes megnyitója, a községi ünnepnapon volt. Köszönetet mondok legkisebbjeink tánccsoportjának, amely szereplésével, minden alkalommal örömet szerez a közönségnek. A megnyitó napján gyönyörködhattunk hímző szakkörünk tagjainak csodálatos alkotásaiban, majd a hodosi idősök otthonának megnyitójával összefüggésben, a szeptember 18-ai nyílt napon a felújított otthont csodáltuk meg. Köszönetet mondok községünk dolgozóinak, az otthon alkalmazottjainak, valamint mag. Josip Lukač igazgató úrnak, akik kedvesen fogadtak bennünket, és a hivatalos részt követően, felejthetetlen megvendégelésben részesítettek bennünket.

A községi ünnep alkalmából, a hodosi labdarúgó klub tagjai szervezésében, lebonyolítottuk a hagyományos sportnapot is. A rossz időjárás miatt, egy héttel el kellett napolnunk a hagyományos tűzoltó vetélkedőt, amely szintén a hodosi sportpályán zajlott le. Köszönetet mondok mindkét egyesületnek a községi ünnepünk tiszteletére szervezett rendezvényért.

Községünkben, az őszelőt, a családok hagyományos találkozóival zártuk. A találkozónak nagyon sok látogatója volt, így a hodosi községi MNÖK és a lendvai MNMI tagjai által szervezett társasjátékok során nagyon jól szórakoztunk, és sokat nevtünk. A találkozó később a lendvai Halicanum együttes zenéje mellett, dallal és tánccal folytatódott.

Ami a fejlesztéseket illeti, az idén befejeződött a kerékpárút projekt, mint már említettem, korszerűsítettük-leaszfaltoztuk az újtemetőtől a régi temetőig vezető utat, felújítottuk a hodosi óvoda kültéri játékszerait, elkészítettük a Hodos III. tagosításhoz szükséges dokumentációt, valamint a sportpálya melletti területet alkalmassá tettük különböző rendezvények megtartásához. Az újtemető melletti parkoló idei kiépítése nagyrészt a források biztosításán múlik, sajnos, jelen pillanatban még nem teljesen világos, biztosítja-e az állam a költségvetésben az ehhez szükséges támogatást, ellenkező esetben a projektet jövőre tudjuk megvalósítani. A karbantartási munkák keretén belül gondoskodtunk a falusi utak rendezéséről, és pedíg az útpadkák és árkok kaszálásáról, az árkok, utak és hidak gépi rendezéséről, az ősz

folyamán pedíg folytatjuk a falusi utak kavicsozását, illetve egyéb szükséges karbantartását.

A sikerek és eredmények mellett, természetesen vannak fennakadások is. Így augusztus utolsó napján jött a hír, miszerint községünkben – mivel a buszforgalom nem rentábilis – megszűnik a tömegközlekedés. Ez több oknál fogva is meglepetést okozott, hiszen előzetesen semmilyen értesítést nem kaptunk, csupán egy levél érkezett, miszerint a muraszombati buszközlekedési vállalat számára veszteséges ez a vonal. A költségek fedezésére Gornji Petrovci, Šalovci és Hodos községnek a társfinanszírozást javasolták, amit viszont egyetlen községi tanács sem hagyott jóvá, hiszen a községek számos egyéb kötelességük mellett, az ilyen nagy terhet, nem tudják vállalni. Minderről tájékoztattuk az illetékes minisztériumot, valamint a muraszombati Avtobusni promet vállalatot is. A probléma megoldása érdekében minden erőnket latba vetettük, törekvéseinket segítette dr. Göncz László, nemzetiségi parlamenti képviselő is. A község székhelyén találkoztunk a Szlovén Köztársaság Közúti Igazgatóságának képviselőivel, akik kedvezően értékelték megoldási törekvéseinket. Ma már elmondhatjuk, hogy a muraszombati AP-vel együttműködve a problémát megoldottuk, és így módon a jövőben is biztosítjuk a buszközlekedést, amely lakosaink számára létfontosságú, hiszen busszal mennek az orvoshoz, a gyógyszertárba és más teendőiket rendezni. Kritikusan kell azonban szólnom néhány személyről, akik akár tisztségükből eredően vagy másképp elfogadták a döntést, vagy tudtak arról, hogy a község nem tudja olyan mértékben támogatni a tömegközlekedést, ahogy azt az Avtobusni promet elvárta, a nyilvánosságban mégis valótlanosságokat terjesztettek. Az ilyen módszer nem képezheti a békés együttélés alapjait, ezért kérek mindenkit, először győződjön meg a tényekről, szükséges esetében kérjenek információkat.

És mivel az ősz a szüret és a termények betakarításának ideje, kedves polgártársaim, engedjék meg, hogy mindenkinek sok sikert, jó egészséget és jókedvet kívánjak a munkához. Üdvözlöm önöket híradónk következő számának megjelenéséig!

Rudolf BUNDERLA,
 Hodos Község polgármestere

Spoštovane občanke, cenjeni občani

Pred Vami je druga letošnja številka našega glasila. Dovolite mi, da Vam na kratko predstavim dogodke, ki so se vrstili v tem času.

Začela bom z EVRO POHODOM 2011. Kot Vam je znano se je Evro pohod začel 9. oktobra 2010 in bo trajal eno leto, vse do 16. oktobra 2011.

Voda začne svojo pot v izvirih. Brez nje ni življenja, ni kulture, ni zdravja. Z geslom »Pohodi po E-poteh in k E-potem« bodo evropski pohodniki s sabo nosili idejo skozi celotno Evropo do Andaluzije. Na vseh prireditvah, ki bodo organizirane v sklopu EVROPOHODA 2011, se bo simbolično zajemala voda v posebnih lesenih posodah, kar simbolizira gozd in vodo, ki sta življenjsko povezana. Slovenski gozdovi so nedvomno enkratni v Evropi. Ta voda se bo prenesla v Španijo. Na zaključni prireditvi v **Alhambri, Granadi, v Španiji 15. oktobra 2011**, se bodo vedra z vodo spraznila v pripravljene amfore. Voda iz teh amfor bo stekla v levji vodnjak (Fuente de los Leones) na dvorišču v Alhambri. Iz tega vodnjaka, ki ga nosi dvanajst levov, bo izbruhnil izvir življenja, ustvarjalna moč vode.

2. junija je na Hodošu v sklopu Evro pohoda imel tudi župan Rudolf Bunderla čast zajeti vodo iz reke Krke.

V mesecu juliju so potekale priprave na 12. občinski praznik Občine Hodoš.

V petek 22. julija smo opravili svečano sejo Občinskega sveta, na kateri smo imeli med drugim tudi čast podeliti občinska priznanja in sicer:

Naziv častnega občana Občine Hodoš je prejel g. Ludvik Jonaš st.,

Zlato plaketo je prejela ga. Rozalija Totič,

Listino občine so prejeli:

MB Metal d.o.o.,

Frizerski salon Majda Gergar s.p. ter

Sonja Roman.

Županska priznanja: Klaudija Abraham ter Boris Lainšček

Tudi komisija za ocenjevanje rož, kmečke hiše in družinske hiše je podelila priznanja in sicer: Mileni in Melisi Tamaško iz Hodoša za najlepše rože, družini Gal iz Hodoša za najlepše urejeno kmečko hišo ter družini

Kranjec iz Krplivnika za najlepšo družinsko hišo.

V življenju vsakega naselja oziroma občine se vrstijo jubileji, obeležja, zelo pomembni in vsakdanji dogodki. Na Hodošu smo bili 23. julija 2011 gotovo priče velikega praznika, o katerem bomo verjetno govorili še veliko časa. Za našo majhno občino je to velik uspeh in neprecenljiva vrednost, saj smo bili zbrani pred Centrom starejših, katerega smo slovesno predali svojemu namenu. Ob tej svečanosti je gospod Rudolf Bunderla – župan pozdravil prisotne goste ter na kratko predstavil vrednost investicije. Sledil je slavnosti govor g. Tomo Bezovarja, sekretarja na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. V kulturnem programu so nastopili KUD Ōrség Hodoš in plesna skupina. Kot že tradicionalno je sledila blagoslovitev objekta in prerez traku ter ogled doma. V domu so si obiskovalci lahko ogledali tudi razstavo ročnih del.

Popoldne smo nadaljevali praznik z nogometnimi tekmami na nogometnem igrišču Hodoš, kjer nas je zabaval domači muzikant Lajči. Zaradi slabega vremena je bilo 24. julija odpovedano XII. Odprto gasilsko tekmovanje. Le to je bilo izvedeno en teden pozneje.

Občinski svet Občine Hodoš je v tem času sprejel:

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Občine Hodoš

Sklep o soustanoviteljstvu z JKP Šalovci
Statut Občine Hodoš

Poslovník Občinskega sveta Občine Hodoš
Sklep o imenovanju vršilca dolžnosti direktorja javnega zavoda za turizem in promocijo Občine Hodoš

Sklep o pilotnem projektu zbiranja embalaže v rumenih vrečah po sistemu od vrat do vrat v Občini Hodoš

Sklep, da soglašajo z oblikovanjem kombiniranega oddelka vrta Hodoš v šolskem letu 2011/2012 ter z sistemizacijo delovnih mest vrta Hodoš za šolsko leto 2011/2012

Sklep o določitvi višine in zbiranja nadomestil za kritje stroškov vzdrževanja in ureditve na nekategoriziranih cestah na območju Občine Hodoš za leto 2011

Na 4. redni seji, dne 3. junija 2011 je predsednica Nadzornega odbora ga. Štefka Benčec predstavila končno poročilo o izvedbi nadzora Zaključnega računa, proračuna Občine Hodoš za leto 2010.

Podatki o izvedbi nadzora:

Na podlagi Sklepa, ki ga je izdal NO Hodoš nadzorovani osebi Občini Hodoš so 23. marca 2011 izvedli nadzor nad Zaključnim računom Občine Hodoš.

Pregled sta opravili Karolina David-Laco ter Štefka Benčec, predsednica. Član Drago Grabar se je opravičil. Pri izvajanju nadzora sta bila prisotna ga. Katalin Bunderla - računovodkinja in g. Rudolf Bunderla, župan Občine Hodoš. Nadzor je bil opravljen z vpogledom v poslovno dokumentacijo in poslovne listine, nanašal pa se je na Zaključni račun proračuna občine Hodoš. Namen in cilji so bili preveriti skladnost finančnega poslovanja, z zakonom ter vsemi podzakonskimi akti ter transparenti in preveriti skladnost finančnega poslovanja s sprejetim proračunom in rebalansom občine Hodoš za leto 2010. Tu so jih najbolj zanimala odstopanja. V nadaljevanju je bil namen preveriti pravilnost postopanja in izvrševanja zakona o upravnem postopku ter poročanje o ugotovitvah in podati poročila ter predloge. Nadzorovana področja po kontih, kjer so bila večja odstopanja:

- 1) Konto 7400018 prejeta sredstva za nabavo opreme za Center starejših Hodoš, v proračunu je bilo predvidenih 400.000 EUR, v rebalansu 0 EUR
- 2) konto stroškovnih komisij 9.000 EUR, v rebalansu 18.096 EUR (lokalne volitve)
- 3) konto financiranje MNSS 50.000 EUR, v rebalansu 20.000 EUR ter
- 4) sofinanciranje letnega programa športa 6.500 EUR, v rebalansu 0 EUR

Glavne ugotovitve po teh kontih so:

- 1) Na podlagi pregledane dokumentacije ni moč izslediti vira financiranja nabave opreme za Center starejših na Hodošu, kot je to bilo sprejeto v proračunu Občine Hodoš za leto 2010
- 2) Neupoštevanje Zakona o lokalnih volitvah
- 3) V pogodbi o sofinanciranju dvojezičnosti in ustavnih pravic Madžarske narodne skupnosti v Občini Hodoš so v letu 2010 bila namenjena sredstva v višini 68.520 EUR. Posebno določilo te pogodbe navaja, da ta sredstva morajo strogo namensko biti zagotovljena za dvojezično poslovanje občine in za poslovanje MNSS. Nadzorni odbor ni dobil poslovne dokumentacije, katera bi natančno opredelila in določila finančno razmerje med

upravičenima do zgoraj navedenih sredstev. Sredstva so bila porazdeljena nenamensko.

4) Na podlagi pregledane ustrezne dokumentacije je bilo ugotovljeno, da so se kršile temeljne določbe ZUP-a, v upravni zadevi je bil izdan Sklep, ki ga je izdal župan, vsebinsko odločanje=odločba, ki ga izda organ I. stopnje – občinska uprava. Izdan je bil nepravilen akt – odločal je na I. stopnji nepristojni organ in naveden je nepravilen pouk o pravnem sredstvu.

Priporočila:

Pri sprejemanju proračuna je potrebno upoštevati Zakon o javnih financah in ostale pristojne zakone, imeti ustrezno izdelan finančni načrt določenega projekta, pri izvrševanju proračuna se naj ravna po načelu gospodarnosti, priporočajo tudi, da je potrebno narediti plan o višini in načinu sofinanciranja MNSS-ja, najbolj pomembno pa je, da mora občina postopati v skladu z ZUP-om, potrebno je spoštovati dvostopenjsko odločanje.

Na 5. redni seji je župan članom Občinskega sveta podal polletno poročilo.

V Proračunskem obdobju 2011 od 1.1. – 30.6. je bilo glede na sprejeti Proračun na prihodkovni strani v vrednosti 842.685,24 EUR realizirano 48,68 %, kar pomeni, da sledimo mejam, ki so bile načrtovane. Zaenkrat na prihodkovni strani glede gibanja finančnih prilivov ne opažamo nenačrtovanih izpadov. Na odhodkovni strani je bilo realiziranih od sprejetega Proračuna v vrednosti 846.718,68 EUR, 45,17 %. Tudi tu se opaža, da se odhodki gibljejo v mejah 50 % oziroma realiziranih 100 % izdatkih.

Javni zavod je bil ustanovljen z namenom, da je to subjekt, kateri bo opravljal z mladinskim domom. V prvem koraku je bil izbran vršilec dolžnosti, ki je imenovan za čas do imenovanja direktorja javnega zavoda in mora v tem času urediti vse za delovanje zavoda. (statut, javni razpis za direktorja...) Pravno formalno je zavod zaživel s 5. julijem 2011.

V teh šestih mesecih smo kot občinska uprava zagotovili izgradnjo kolesarske steze do zaključne faze, v tem času smo sprejeli tudi zaključni račun za leto 2010 in zagotovili vsa potrebna sredstva še iz našega mandata, kar je pa v višini 443.000 EUR in smo jo dejansko realizirali ter ustrezno plačevali zahteve in jih tudi dajali za zahteve za povračilo sredstev iz sofinanciranja regionalnih razvojnih prioritet. V letošnjem letu smo

asfaltirali cesto do starega pokopališča, potrebno je še urediti bankine, pridobili smo gradbeno dovoljenje za izgradnjo parkirišča, sedaj smo v fazi sprejemanja ponudb.

S strani MKGP Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja smo dne 22. julija sprejeli odločbo o pravici do sredstev za komasacijo Hodoš III. Na podlagi odločbe smo izvedli javni razpis za izvedbo geodetskih storitev, ki je objavljen na portalu javnih naročil.

Občina Hodoš je v tem obdobju imela kar tri inšpekcijske nadzore. V vseh treh nadzorih se je ugotovila kršitev zakonodaje, kršitev podzakonskih ter internih aktov bivšega župana iz prejšnjega mandata.

To bi bilo na kratko o dogodkih od minule številke glasila in do sedaj.

Tajnica župana
Lidija SEVER

Tisztelt polgáraink!

Községi lapunk második idej számát lapozgatják. Engedjék meg, hogy röviden ismertessem az elmúlt időszak eseményeit.

Az EURÓTÚRA (EVROPOHOD) 2011-el kezdem. Amint bizonyára önök is hallották, az Eurótúra 2010. október 9-én indult, és egy év elteltével, 2011. október 16-án fejeződik be.

A víz a forrásból indul útra. Víz nélkül nincs élet, nincs kultúra, sem pedig egészség. A túrázók, Európa szerte, a „Túrák az e-utakon és az e-utakhoz” jelszóval járják az utat, egészen Andalúziáig. Az EURÓTÚRA 2011 keretén belül szervezett rendezvényeken, az erdő és a víz vitális kapcsolatát jelképező faedényekbe merítenek vizet. A szlovén erdők, európai viszonylatban is, kétségkívül egyediek. A begyűjtött vizet Spanyolországba viszik. A záró rendezvényen, amelyet **Alhambrában, Granadában, 2011. október 15-én szerveznek meg**, az edényekből a vizet amforákba töltik, ahonnan majd az alhambrai Oroszlános-kútba folyik (Fuente de los Leones). A tizenkét oroszán által tartott kútból az élet forrása, a víz alkotóereje fog kitörni.

Az Eurótúra keretén belül, június 2-án, Hodoson, Rudolf Bunderla polgármestert érte a

megtiszteltetés, hogy vizet meríthetett a Kerka patakából.

Júliusban zajlottak Hodos Község 12. községi ünnepének rendezvényei.

Július 22-én, pénteken tartotta díszülését a Községi Tanács, amelyen többek között, kiosztottuk a községi elismeréseket, és pedíg:

a Hodos Község Díszpolgára címet id. Jónás Lajosnak adományoztuk,

az Arany Plakettet Totiá Rozália vette át,

Községi Oklevélben részesültek:

az MB Metal kft.

a Majda Gergar Fodrász szalon és

Sonja Roman.

Polgármesteri elismerést kapott: Klaudija Abraham és Boris Lainšček

A virágok, paraszt- és családi házak értékelésével foglalkozó bizottság is kiosztotta az elismeréseket, és pedíg a legszebb virágokért a hodosi Milena és Melisa Tamaško, a legszebb parasztházért a hodosi Gál család, a legszebben rendezett családi házért pedig a kapornaki Kranjec család részesült elismerésben.

Minden település életében vannak fontos évfordulók, megemlékezések, kiemelkedő és mindennapi események. 2011. július 23-án, Hodoson olyan rendhagyó ünnep volt, amit még sokáig emlegetni fogunk. Községünk számára nagy vívmány és érték az újonnan kiépített idősek otthonának megnyitása. Az esemény kapcsán, Rudolf Bunderla polgármester köszöntötte az egybegyűlteket, és ismertette a beruházást. Ünnepi köszöntőt Tomo Bezovar, a Munka-, Család- és Szociális Ügyi Minisztérium titkára mondott, majd a kulturális műsorban a hodosi Ōrség ME és táncscsoport lépett a közönség elé. A megnyitó a létesítmény megáldásával, a szalag átvágásával és az idősek otthonának a bejárásával zárult, amelynek során a látogatók megnézhatték a kézimunka kiállítást is.

Délután a hodosi sportpályán, futballmérkőzésekkel és Lajcsi zenéje melletti bulival folytatódott az ünnepi rendezvények sora. A rossz időjárás miatt a július 24-ére tervezett, XII. Nyílt Tűzoltóversenyt el kellett napolni, így azt egy héttel később bonyolították le.

- Hodos Község Községi Tanácsa az elmúlt időszakban az alábbiakról döntött:

- Rendelet Hodos Község közintézetének megalapításáról

- Határozat a Šalovci JKP társalapításáról

- Hodos Község Statútuma

- Hodos Község Községi Tanácsának

Ügyrendje

- Határozat a Hodos Község idegenforgalmi és promóciós intézete megbízott igazgatójának kinevezéséről

- Határozat a csomagolóanyag sárga zsákokban, háztartásoknál történő kísérleti szelektív gyűjtéséről Hodos Községben

- Határozat a hodosi óvoda kombinált tagozata 2011/2012-es tanévi létrehozásának támogatásáról, valamint a hodosi óvoda 2011/2012-es évi munkaköri leírásáról

- Határozat Hodos Község alsórendű útjai karbantartási és fenntartási díjszabásáról a 2011-es évre vonatkozóan

A 2011. június 3-ai, 4. rendes ülésen, Štefka Benčec, a Felügyelő Bizottság elnöke ismertette a Hodos Község 2010-es évi zárszámadásának és költségvetésének vizsgálatáról készített végleges jelentést.

A vizsgálattal kapcsolatos információk:

A Hodosi Felügyelő Bizottság által, a vizsgálat alanyának, Hodos Községnek kibocsátott határozata alapján, 2011. március 23-án megtörtént a Hodos Község zárszámadásának vizsgálata.

A vizsgálatot Karolina David-Laco és Štefka Benčec, elnök végezte. Drago Grabar tag igazolta távolmaradását. A vizsgálat során még Bunderla Katalin számvevő és Bunderla Rudolf, Hodos Község polgármestere volt jelen. A Hodos Község költségvetési zárszámadására vonatkozó vizsgálat az üzleti dokumentációba és okiratokba való betekintéssel valósult meg. A vizsgálat célja annak megállapítása volt, összhangban van-e a pénzügyi gazdálkodás a törvénnyel és egyéb jogszabályokkal, illetve a Hodos Község 2010-es évi elfogadott költségvetésével és a pótköltségvetéssel. A vizsgálat során az esetleges eltéréseket kutatták. Úgyszintén a vizsgálat tárgyát képezte annak megállapítása, összhangban vannak-e az eljárások a közigazgatási eljárási törvény rendelkezéseivel. A megállapításokról ajánlásokkal és javaslatokkal kiegészített jelentés készült. A legtöbb eltérést az alábbiaknál állapították meg:

1) A 7400018. számla – a hodosi idősok otthona berendezésére beérkezett források – a költségvetésben erre 400.000 EUR-t terveztek, a pótköltségvetésben 0 EUR szerepel

2) A választási bizottságok költségei számla 9.000 EUR, a pótköltségvetésben 18.096 EUR (helyi választások)

3) A MNÖK finanszírozása 50.000 EUR, a pótköltségvetésben 20.000 EUR, valamint

4) Az éves sportprogram támogatása 6.500 EUR, a pótköltségvetésben 0 EUR

A számlákkal kapcsolatos fő megállapítások:

1) A vizsgált dokumentáció alapján nem állapítható meg a hodosi idősok otthona berendezésével kapcsolatos finanszírozási forrás, ahogy ez Hodos Község 2010-es évi költségvetésében szerepel

2) A Helyi Választási Törvény rendelkezéseinek mellőzése

3) A kétnyelvűség és a Hodos Község magyar nemzeti közössége alkotmányos jogai megvalósításának támogatásáról szóló szerződésben, a 2010-es évre vonatkozóan, 68.520 EUR szerepelt. A szerződés külön cikke rendelkezik a forrásoknak kizárólag a község kétnyelvű ügykezelésére és az MNÖK működése támogatására történő felhasználásáról. A Felügyelő Bizottság nem jutott olyan üzleti okiratokhoz, amelyek pontosan megfogalmaznák és elrendelnék a két jogosult közötti forrásmegosztás mértékét. A források felosztása így nem rendeltetésszerűen történt.

4) A megfelelő dokumentáció áttekintése után megállapítást nyert, hogy sérültek az általános közigazgatási törvény alapvető rendelkezései, közigazgatási ügyben a polgármester adott ki végzést – tartalmi döntés-végzés, amit az I. fokú hatóság, azaz a községi hivatal jogosult kibocsátani. Nem megfelelő volt a kibocsátott okirat – első fokon nem az illetékes hatóság döntött, ugyanakkor hibás volt a jogorvoslat is. Ajánlások:

A költségvetés elfogadása során figyelembe kell venni a Közfinszírozási Törvényt és egyéb jogszabályokat, el kell készíteni az adott projektek megfelelő pénzügyi tervét, a költségvetés megvalósítása során pedig a jó gazda gondosságával kell cselekedni, további ajánlás a MNÖK támogatási mértékét és formáját rendező terv elkészítése. A legfontosabb viszont, hogy a községnek az általános közigazgatási eljárásról szóló törvény értelmében kell eljárni, tiszteletben tartva az első- és másodfokú döntéshozatal elvét.

A polgármester, a Községi Tanács 5. rendes ülésén, beszámolt a tanácstagoknak a féléves tevékenységekről.

A 2011. január elsejétől június 30-áig tartó költségvetési időszakban, a bevételi oldalon szereplő 842.685,24 EUR összeg 48,68 % teljesült, vagyis a kitűzött keretek között mozgunk. A beérkező utalások alapján, a bevételi oldalon egyelőre nem számítunk kiesésekre. A kiadási oldalon a költségvetésben elfogadott 846.718,68 EUR összeg 45,17 % teljesült, vagyis a pénzfolyamatok, éves szinten, arányosan mozognak.

Az újonnan alakított közintézet célja az ifjúsági központ működtetése. Első lépésként megtörtént a megbízott igazgató határozott időre, tehát a közintézet igazgatójának kinevezéséig történő kinevezése, és ebben az időszakban kell rendezni az intézmény működéséhez szükséges körülményeket (alapszabály, igazgatói pályázat...) Jogilag és formailag az intézmény 2011. július 5-étől működik.

A községi hivatal az elmúlt fél évben biztosította a kerékpárút befejezését, elfogadtuk a 2010-es évi zárszámadást, és biztosítottuk a mandátumhoz kapcsolódó forrásokat 443.000 EUR értékben, és a

regionális fejlesztési prioritásokból érkező támogatások is beérkeztek. Az idén megtörtént a régi temetőig vezető út aszfaltozása, egyedül az útpadkákat kell még rendezni, beszereztük a parkolóhoz szükséges építési engedélyt, és jelenleg az ajánlattételi eljárás folyik.

A Mezőgazdasági-, Erdészeti- és Élelmiszerügyi Minisztérium Mezőgazdasági Piacok és Vidékfejlesztési Ügynökségétől július 22-én érkezett a határozat, amellyel jogot szereztünk a Hodos III. tagosítás támogatására. A határozat alapján, a közbeszerzési portálon, közzétettük az ajánlattételi eljárás lebonyolításához szükséges felhívást.

Hodos Községben, az elmúlt időszakban, három felügyelőségi vizsgálat is zajlott. Mindhárom esetben, az előző polgármester idejében történt törvény-, jog- és szabálysértéseket állapítottak meg.

Ennyit röviden a híradónk legutóbbi számától a napjainkig történeteiről.

Lidija SEVER
a polgármester titkára

Tisztelt Polgárok!

Hodos Község Magyar Nemzeti Önigazgatási Közössége nevébe köszöntök mindenkit. A nyár hamar elszállt, a községi hírlap legutóbbi megjelenése óta több említésre érdemes esemény van közösségi életünk mögött. A társasági rendezvényeinkről és egyéb történésekről a MNÖK Naplóban részletesebben is olvashatnak, ezekben a sorokban pedig néhány saját gondolattal kívánok szólni olvasóinkhoz.

A nyár folyamán a hodosi ifjúsági központ látogatókkal telt meg. A közintézet megalapítása előtt az elgondolások a nyár folyamán beváltották az ifjúsági központhoz fűzött reményeket, táborok, rendezvények, magánrendezvények valósultak meg, és már az elkövetkező hónapokra, az év végéig előre vannak foglalások, ami azt jelenti, hogy az előző évekhez képest a helyes működésnek, a remek kapcsolatoknak köszönhetően a promóciós és idegenforgalmi központ fellendülni látszik. Egy ilyen intézmény sikeres

működése egy kis község életében kiemelten fontos, ezért a Hodos Községi MNÖK, mint társalapító, munkájával a jövőben is hozzá kíván járulni az intézmény fejlesztéséhez, a kapcsolatok szélesítésével, a lehetőségek felismerésével és kiaknázásával. Az eddig megvalósult táborok is szorosan kapcsolódnak a magyar nemzetiséghez. Hogy a muravidéki gyermek és ifjúsági táborok itt nálunk, Hodoson valósulhattak meg, abban pedig a Lendvai Magyar Nemzeti Művelődési Intézet segítségével nagyban hozzájárult.

A nyár utolsó hónapjában, az augusztus 20-i muravidéki központi ünnepély idén is hagyományosan Lendván a Szent Katalin plébániatemplom előtti téren zajlott. Ünnepi beszédet Szászfalvi László, a magyar Közigazgatási és Igazságügyi minisztérium nemzetiségekért felelős államtitkára mondott, és kifejtette, hogy mind a szlovéniai magyar, mind a magyarországi szlovén kisebbség jövője a kisebbségeken kívül a többségi nemzetektől is függ, a felek együttműködésétől, egymás megbecsülésétől és tiszteletétől. Ezzel úgy gondolom

mindannyian egyetérthetünk, személy szerint mint Hodos nemzetiségi elnöke, engem büszkeséggel tölt el, hogy olyan községben viselhetem tisztségemet, ahol nemzetiségi szempontból egymás tisztelete nem is kérdés.

Megemlíteném még azt is, hogy az elmúlt időszakban öten beadták a magyar állampolgársági kérvényüket községünkben, egy személy, nemzetiségi tanácstagunk, Eöry Tibor pedig alig egy hónapja már az állampolgársági esküt is letette Őriszentpéteren. Aki szeretne élni ezen jogával, továbbra is az irodánkban teheti meg a bejelentést.

Az őszi szüret időszaka, terveink közt egy kapornaki gyermek-szüret megszervezése szerepel, a hagyományos szüreti felvonulás a bajánsenyiekkel szintén nem marad el, a Hodos Őrség Művelődési Egyesület szervezésében fog megvalósulni.

A kultúra és a nyelvápolás szorosan kapcsolódik a munkánkhoz, ezért tanácsunk úgy döntött, hogy a Lendvai Színház és Hangversenyerem 2011-2012-es magyar bérletes színházi előadásaira jegyeket vásárol községünk lakosai számára. Szeretnénk buzdítani a fiatalokat is, hogy éljenek a lehetőséggel, hiszen a színház páratlan élmény. A magyar filmestéket folytatjuk a jövőben is, hiszen a visszhangokból ítélve van rá igény, magyar filmekből pedig válogathatunk, van elég. Tájékoztatás képpen: A filmesték a közösség költségeit nem terhelik, ahogy azt a rosszul tájékozott polgáraink feltételezik, de ha terhelné is, akkor is annak keretében történne, amire a nemzetiségi pénzek járnak!

Soraimat kettősséggel zárom. Egyrészt nagyon örülök annak, hogy sokan értékelik a munkánkat, látják mit jelent a kisebbséget támogatni, azt formálni, szívesen közreműködve hozzáadnak a magyarságunkhoz. Másfelől szomorú, hogy némelyeknek szálla a szemében a nemzetiségi munkánk. Sajnálom azokat is, akik a munkánkat csak hátráltatni akarják, a hibákat keresve próbálnak hatalmaskodni, pusztán azért mert attól fontosnak érzik magukat. Ezzel csak saját sikertelenségüket prezentálják, viselkedésükkel saját magukat leminősítik. Nekik megfelelni sohasem lehet, mi nem is szándékozunk, a figyelmünket és erőnket

inkább azokra a dolgokra fordítjuk, amik előbbre visznek. Az elmúlt évek során a nemzetiségi pénzeszközök felhasználásának módja nem volt ennyire nagyító alatt mint most, ezért a nemzetiségi pénzek sokszor más, egyéb célokat elégitettek ki. A közösség elnökeként kijelenthetem, hogy a nemzetiség pénzeszközeit a mandátumom ideje alatt arra használjuk, amire az valóban jár, hogy mire mennyit fordítunk, az a költségvetési tervek alapján történik, amit a tanácsunk elfogadott. Akik ezt a munkát nem értik, azoknak szívesen nyújtunk tájékoztatást működésünk lényegéről. Kijelenthetem, hogy a munkámat elhivatottan végzem, akiket ez zavar, azokon viszont segíteni nem tudok és nem is kívánok.

Abraham Boris
 Hodos Község MNÖK elnöke

Mindenhol foghatóak lesznek a szlovén adók községünkben

A TV és rádió technológiában változások történtek. Szlovéniában és a szomszédos országokban bevezették a hagyományos analóg műsorszórás mellett a digitális jelszórást is. Ez tavaly december 1-ig volt ebben a formában. Amikor viszont a fedettség meghaladta a 95%-ot, lekapcsolták az analóg vetítést. Ez azt jelenti, hogy a háztartásokban a készülékek már csak digitális jelet képesek fogni. Ennek előnye a szebb, minőségibb kép és hang, valamint több fogható adást is jelent, de hátránya is van, mégpedig, hogy a dombos vidékek területén, mint nálunk Goricskón sok „szürke folt” van, ami azt jelenti, hogy nem foghatjuk a földi digitális jelet. Mint a Magyar Nemzeti Közösség Rádió és Tévé-műsorának Programbizottsági tagja ezt a problémát a Lendvai RTV 5. rendszeres ülésén felhoztam. A Programbizottság apellált a Szlovén RTV Leadók és Kapcsolatok Osztályához, hogy mielőbb gondoskodjon a műsorok hallhatóságának és nézhetőségének javításáról. Ezért egy kérdőívet készítettünk elő, hogy pontos adatokat kapjunk arról, milyen a

tényleges lefedettség Goricskón, Hodostól Szentlászlóig minden faluban. A felmérésben segítségünkre voltak a Šalovci és a Moravske Toplice-i Nemzeti Közösségek is. Az eredményekből kiderült, hogy ténylegesen nagy gondok vannak, például élve községünkben Kapornakon az anket kimutatta, hogy a háztartások több mint 50% nem fogja a szlovén adókat földi digitális módon. A kutatás eredményét a következő RTV ülésen felhoztam, továbbá a Népújságban a MMÖNK segítségével egy felhívást tettünk közzé, hogy a háztartások pontos adatokat jelentsék, hogy hol nem lehetséges fogni az adókat. Az RTV munkatársai ezeken a helyeken műszeres méréseket készítettek és hasonló rossz eredményeket kaptak, ezért az RTV felelős munkatársai úgy határoztak, hogy három erősítőt fognak felszerelni térségünkben a legkritikusabb helyeken, és pedig

Szerdahelyen, Domonkosfán és Hodoson. Így községünkben, Kapornakon és Domaföldön belátható időn belül a szlovén adókat probléma nélkül foghatjuk.

Abraham Boris
Hodos Község MNÖK elnöke

MNÖK napló

Kedves Olvasó!

Az elkövetkező oldalakon községünk Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösségének munkájából, a helyi magyarság életének színteréből szemezgethetnek, hiszen a tavasz és a nyár hónapjaiban is hagyunk nyomot magunk mögött. Rendezvényeink önálló, vagy társszervezésben valósultak meg, de nem szabad elfeledkeznünk a falubeli önkéntesekről sem, akik időt és energiát áldoztak arra, hogy rendezvényeink ilyen formában sikeresen valósultak meg.

A Hodos Község Magyar Nemzeti Öngazgatási Közössége nevében minden olvasónak kellemes időtöltést kívánok soraink mellé.

Április 15.

Kerkabarka színdarab

Péntek este a hodosi művelődési házban a községi MNÖK és az Őrség Művelődési Egyesület szervezésében a bajánsenyei Kerkabarka Színjátszócsoport négy rövid, de annál szórakoztatóbb darabbal lépett színpadra. A népi jellegű komédiák osztatlan sikert arattak, a közönség nagy nevetésekkel és vastappsal díjazta az előadást. A Kerkabarka Színjátszócsoport nem először járt már itt nálunk, s a kultúra terén különösen jó kapcsolattartás a jövőben is gyümölcsözőnek ígérkezik.

Április 16.

Kerékpáros kirándulás

A Hodos Községi MNÖK szervezésében kerékpáros kiránduláson vehettek részt községünk polgárai. Az „Őrségi bringás kirándulás” elnevezés nem véletlen, hiszen a 40 kilométeres út alatt a pihenőket a helyi nevezetességek, mint a kerkaskápolnai tájház, a magyarföldi fatemplom vagy a veleméri Árpád-kori templom megtekintésével kapcsolták egybe. Több helyen a helyiek - A kerkaskápolnai önkormányzat, Moravske Toplice községi MNÖK, Salovci községi MNÖK- vendégszeretetét is élvezhették, harapnivalóval, süteményekkel, és meleg étellel fogadták a bringásokat. A partok legyőzése mindenkinek nagy kihívást jelentett, a kerékpározók mégsem vesztették kedvüket, és annál nagyobb volt a dicsőség a végállomáson. A kissé barátságatlan idő ellenére is szép számú társaság gyűlt össze, minden korosztályból akadt résztvevő.

Április 20.

Borut Pahor a nemzetiség képviselőivel találkozott

Borut Pahor miniszterelnök a Kranj melletti brdoi rezidencián a Szlovéniában élő magyar nemzetiség képviselőivel, a csúcsszervezet elnökével, az öt községi nemzeti tanács elnökével és a parlamenti képviselővel találkozott. Szóba került többek között a kétnyelvű oktatás reformja, új tudományos intézet megalapítása. A miniszterelnök megerősítette a mandátuma elején tett ígéretét is, miszerint a nemzetiség finanszírozását továbbra sem tervezik csökkenteni.

Május 1.

A »Miniszter félrelépett« Domaföldön

A sorban következő, vagyis 4. filmesténket május 1-én, a domaföldi faluotthonban tartottuk meg. A Miniszter félrelép című magyar vígjátékkal talán az egyik legsikeresebb moziestünket tudhatjuk magunk mögött. Sokan, csaknem 40-en neveltünk együtt, majd társalogtunk még hosszasan a film után. Ezúttal községünk falvain kívül Szerdahelyről is voltak vendégeink.

Május 29.

Magyar népmesék és Zimmer Feri

A hodosi kultúrházban a nemzetiség szervezésében dupla moziestet tartottak. Először magyar népmesékkal várták a gyerekeket, majd a felnőtt közönség számára

az 5. Filmest vette kezdetét, melyen ezúttal a Zimmer Feri című magyar komédiát vetítették.

Június 24.

Kapornaki Találkozó

A hagyományos Kapornaki Találkozó a Hodos Községi MNÖK, a Hodosi Őrség ME, Hodos Község, és a lendvai MNMI szervezésében az eső ellenére is sikeresen zajlott, a mintegy 140 vendéggel minden megtelt, ami tető vagy ernyő alatt volt. A rendezvény a Škerlák-féle ház egyik pajtájában, a helytörténeti gyűjtemény körében kapott helyet, ami egészen új hangulatot kölcsönzött a programoknak. Ragaszkodva a népi hagyományörzéshez, idén is az őrségi ember életéhez kapcsolódó szokások, hagyományok, az őrségi ember életmódja szolgáltatta a témát, amit a szervezők a borászat és a lekvárfőzés körülményeivel igyekeztek bemutatni. Peilschmidt Mária asszony helyben főzött lekvárjából, valamint a helyiek által és a szomszédos településekről önkéntesen adományozott körülbelül 30 üveg, finomabbnál finomabb házi lekvárból és megannyi süteményből szép kóstolási kínálat állt össze. Érdekességnek számított a tök-, a körte-, a szőlő- vagy a birsalmalekvár. S míg az asszonyok a lekvárt kóstolgatták, addig a férfiak sem maradtak finomság nélkül, róluk a Kovač család gondoskodott, akik díjnyertes boraikat kínálták.

A találkozón a községi MNÖK elnöke, Abraham Boris röviden szólt Kapornak történetéről, s kiemelte lekvárfőzés és a borászat ma is élő hagyományait. A találkozó témájához kapcsolódóan Kepe Zoltán a lendvai Galéria-Múzeum néprajzkutató, muzeológusa „Gyümölcsészetünk öröksége” címmel tartott előadást. Ezután színes kultúrműsor következett, melyben szerepelt az Őrség ME

népdalköre, a hodosi tagiskola diákja, Abraham Sarah verssel lépett fel, és bemutatkozott az Árgyélus gyermek néptáncsoport, nagy sikert aratva a közönség előtt. Azt mondják, hogy az eső szerencsét és áldást jelent, nem is vette el a kedvét senkinek sem a rossz idő.

Június 25.

Őrség-Goricskó gyalogtúra

Magyarországon országszerte meghirdetett program az Őrségi Napok keretében magvalósuló Őrség-Goricskó gyalogtúra. A budapesti Hegyek Vándorai Turistaegyesület főszervezésében a Hodos Község, és a községi MNÖK társszervezésével idén a 15. alkalommal gyalogoltak nálunk és velünk az egyesület tagjai. Szalafőrről indult a 22 kilométeres túra 72 résztvevővel, akik többségükben budapestiek voltak. A csoportot a Hodosi Ifjúsági Központnál fogadta a helyi vezetőség, míg a kapornaki tájház udvarán harapnivalóval, frissítővel kínálták őket, s a túrázók a Kapornaki Találkozó lekvárjait is megkóstolhatták. A mai nap meggyőzött arról, hogy érdemes ezt folytatnunk, jó látni azt, hogy milyen örömmel segítenek nekünk a helyiek. Nagyon örülök, hogy az előző hodosi vezetőség után a mostani vezetőséggel is sikerült megegyeznünk, és támogatják ezt a rendezvényt. – mondta Pálmai Vencel, az egyesület vezetője, aki azt is elmondta, hogy idén újabb turistaútvonal került felfestésre, ami a hodosi tótól föl a gerincen, Dolány érintésével a régi dolányi úton az „A” 141-es határköig ér, itt a Magyarországról feljövő sárga útvonallal találkozik, és így egy közel 18 kilométeres körút alakult ki.

Június 29.

Meseautó a sátormoziban

Amíg áll a sátor kár üresen hagyni, a Hodosi Ifjúsági központ udvarán felállított sátor a 6. Filmeste helyszínéül szolgált. A szabadtéri mozi hangulatát idézve, a fekete-fehér magyar komédia, a Meseautó jó választásnak bizonyult, szép számban összegyűltek a régi filmek kedvelői.

Augusztus 14.

Családok Órségi Találkozója

A Hodosi Ifjúsági Központ udvarán megtartott Családok Találkozója idén még több látogatót vonzott, mint bármikor. Az előkészületek már délelőtt javában folytak, a sátor szélében grillételek, rostonsültek illatoztak, néhány lépéssel arrébb pedig malac sült. A szakács urak kitettek magukért, jobbnál jobb ételekkel kényeztették el a vendégeket. A helybéli asszonyok, lányok házi süteményekkel érkeztek, igazi „receptverseny” került minden asztalra. A konyhában túrós csusza, csöves kukorica főtt, a sátor szélében pedig fokhagymás, tejfölös lángosok készültek

sorjában. Hamarosan berobogott a kürtöskalácsos is, aki igazi erdélyi recepttel készíti a kalácsot. A déli órákban kezdtek gyűlni az emberek, hamarosan pedig már asztalok kerültek a sátor köré is, a fák árnyékába, és a játszótér mellé. A MNÖK elnöke, Abraham Boris köszöntőjével vették kezdetét a programok, majd Böske és Rozi szórakoztatta a hallgatóságot. A nap legérdekesebb része persze a játék volt, ahogy az minden évben lenni szokott. Idén 10 csapat mérkőzött meg egymással az értékes díjakért. Ügyesség, gyorsaság, no és persze egy kis józan paraszti ész is jól jött azoknak, akik a vetélkedőre jelentkeztek. Bár a játéknak csak egy győztese lehet, itt az első három helyezett részesült jutalomban. A játék nyertese Könye Vesna és Verbai Alen lettek, nyereményük két személyre szóló éves magyar bérlet. A második helyen Dajč Milan és felesége, Suzana végzett, ők a községi MNÖK által szervezett őszi kiránduláson vehetnek részt. A harmadik helyezett páros volt talán a legboldogabb, Nemeč Franc és Janko Aleksander, akik egy malac és egy kicsipkézett dinnye boldog tulajdonosaiként zárták a versenyt. A nap folyamán a gyerekek sem unatkoztak, a légváron kívül idén a gyerekeket arcfestéssel és alkotóműhellyel lepték meg. A Halicanum együttes fülbemászó dallamaira kicsik és nagyok, fiatalok, idősebbek együtt ropták a táncot késő estig. Mivel a hangulat az élőzene befejeztével sem hagyott alább, s a jókedvükben lévők gondolni sem akartak arra, hogy vége legyen a bálnak, a szervezők gondoskodtak a további zenéről. Végül egy csepp ital vagy egy morzsa nem sok, annyi sem maradt. A sátor ponyváját késő éjszaka engedték le. A rendezvény sikerében sokak munkája benne van. A Hodosi MNÖK, a lendvai MNMI és Hodos Község mellett önkéntesek vették ki a részüket a munkából.

Augusztus 19.-20.

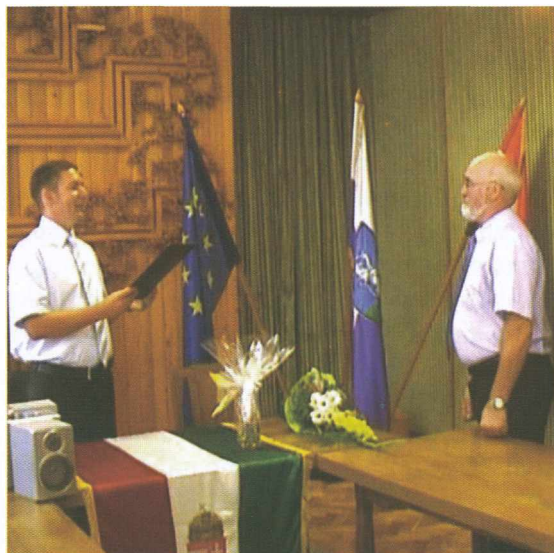
Lendván az ünnepen

Augusztus 20-a a Magyar államalapítás napja, Szent István király ünnepe. A központi muravidéki ünnepély az idén is hagyományosan Lendván a Szent Katalin plébániatemplom előtti téren, Szent István szobra előtt zajlott, ahol a hodosi MNÖK is elhelyeztük koszorúnkat. Egy nappal korábban a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség a Halászléfőző Verseny keretében homokfocitornát szervezett, a játékban községünk nemzetisége is képviseltette magát, itt köszönet jár az önkéntes focistáknak, akikkel a hodosi MNÖK színeiben szerepelhettünk.

Augusztus 2011

Községünk első magyar állampolgára

A hodosi Eöry Tibor, nemzetiségi tanácsstagunk augusztusban ünnepélyes keretek közt tette le a magyar állampolgársági esküt Ōriszentpéteren a polgármesteri hivatal disztermében. A friss magyar állampolgárnak közvetlenül az eskü letétele után elsőként felesége és a családtagjai gratulálhattak.

(a.k.)

Začetek sezone 2011/2012

NK Hodoš je prejšnjo, krstno sezono v PNL končal na odličnem 7.mestu izmed 14 ekip.

Naša ekipa je zbrala 38 točk (11 zmag, 5 neodločenih in 10 porazov), z gol razliko 47:45.

Boljši strelci naše ekipe so bili: Šnepf Goran 13 golov, Škerlak Dejan 9 golov, Zelko Zlatko in Toth Andrej po 7 golov.Na lestvici Fair Play smo zasedli osmo mesto s 155 točkami, tu naj pripomnimo, da je naša ekipa dobila le 2 rdeča kartona. Pohvaliti moramo naše zveste navijače, ki so nas spremljali na vseh tekmah, tako doma, kot v gosteh. Naše domače tekme si je ogledalo skupno 1310 gledalcev, kar je v povprečju 100 gledalcev na tekmo. Po končani sezoni sta nas zapustila Šnepf Goran, ki je šel v Križevce in Zelko Zlatko, ki je prestopil v NK Šalovce. V našo ekipo smo uspeli privabiti

naslednje nove igralce: Dora Andras, Sipos Gabor, Kovasc Roland, Vass Gabor in Molnar Mate, ki so k nam prestopili iz sosednje Madžarske. Benkič Martin je k nam prestopil iz NK Kema Puconci ter Andrejek Goran, ki se nam je pridružil iz Kuzme. Treninge za novo sezono smo začeli 14. julija, v tem obdobju smo imeli tudi več pripravljalnih tekem. V okviru občinskih praznikov Občine Hodoš smo priredili športni dan, na katerem sta bili odigrani prijateljski tekmi, mladinci so igrali z ekipo iz Šalovec, člani pa z ekipo iz Mostja. Mladinci so prejšnjo sezono končali na sedmem mestu od osmih ekip. Osvojili so 15 točk (5 zmag in 16 porazov), z gol diferenco 22:71. Na lestvici fair Play so zasedli peto mesto s 70-imi točkami. V letošnji sezoni bo naš trener mladincev imel na razpolago 14 mladincev.

V letošnji sezoni bomo imeli tudi svojo mlajšo selekcijo, in sicer bomo nastopali s selekcijo U-12, ki smo jo sestavili iz dečkov in deklic iz sosednjih vasi, nekaj pa so nam posodili tudi Nk Šalovci. Tako bo v selekciji 11 dečkov in 5 deklic. U-12 imajo tekme ob četrtkih na katere Vas vljudno vabim, da si ogledate naše malčke na nogometnem igrišču.

Nikakor pa ne smemo pozabiti naše veteranske ekipe, ki že vrsto let ohranja prijateljske stike z ekipami iz Madžarske in sosednjimi nogometnimi klubi.

Še enkrat bi se radi zahvalili našim zvestim navijačem, ki so nas spremljali tudi na gostovanjih v lepem številu, upamo, da nas bodo še naprej bodrili v takem številu, obenem pa vabimo tudi vse navijače in ljubitelje nogometa, da si ogledajo naše tekme, saj bo rezultate iz prejšnje sezone brez njihove podpore zelo težko ponoviti. Posebna zahvala z naše strani pa gre županu in njegovi svetniški skupini, ki nam pomagajo po najboljših močeh in menijo, da je šport bistvenega pomena za našo občino, kjer se srečujejo mladi in starejši.

Športni pozdrav,
UO NK Hodos

Sportnap barátságos mérkőzésekkel

Hodos Község 12. ünnepe az elmúlt évekhez hasonlóan, hagyományos módon szombaton

sportdelutánnal várta vendégeit és a helyieket. A rendezvény az esős, borongós idő ellenére is sokakat vonzott, a felállított sátorban zeneszó mellett finom hazai ételeket kínáltak. A barátságos labdarúgó-mérkőzések a fiatalok, vagyis a serdülő csapatok szereplésével kezdődtek meg. A Hodos ificsapat játszott a Šalovci ifik csapata ellen, a játék 3–0-val végződött a hazai fiúk javára. A hodosi öregfiúk Szentpéterfa ellen mérkőztek meg, a meccs itt 2–2-es döntetlennel zárult. A LK Hodos és a Hídvég csapata zárta a sportdelutánt, 5–0-ás végeredménnyel itt újra a Hodos bizonyult jobbnak.

(ak)

Ekipa veteranov - A hodosi öregfiúk csapata

Čas tekmovanj, sektorskih in drugih vrst druženj

Poletje je tisti čas, ko poteka večina gasilskih tekmovanj, prevzemov, sektorske vaje,.... Tudi mi člani in članice smo se udeležili več tekmovanj, na začetku poletja smo se po pregledu društva v mesecu maju udeležili 2. nočnega tekmovanja v spomin Karla Kerčmarja v Domanjševcih, nastopili smo z dvema članskima ekipama. Nato je sledilo tekmovanje za prehodni pokal LIV v Sv. Juriju, tudi v kategoriji člani. Na začetku sezone smo imeli nekaj težav, ker nismo mogli sestaviti ekipo članic, saj če je že samo en moški predstavnik v ekipi, spada desetina v člansko skupino. Potem se je to uredilo, tako smo že v Korovcih nastopile z novo ekipo članic, seveda pa so bili zaradi tega rezultati malo slabši, saj smo dejansko začeli od

začetka, zaradi novih članic, ki so morale postopek šele osvojiti. Sledilo je nočno tekmovanje v Motovilcih, kjer smo nastopile članice in člani, potem v Radovcih, nato pa je bilo na vrsti tekmovanje na Hodošu v okviru občinskih dni, vendar smo le to zaradi slabega vremena morali odložiti. Odložili smo se, da ne bomo dolgo odlašali, ampak bomo to izvedli takoj naslednji vikend. Vreme je tokrat bilo vzdržljivo, saj smo tekmovanje 30.7.2011 izvedli do konca. Tekmovanja so se poleg domačih ekip (pionirji, člani in članice) ter Krplivnika udeležile še ekipe iz Domanjševcev, Dolencev, Motovilec, Radovec, Grada, Sv. Jurija in Središča. Prisotni so bili še gasilci iz Markišavcev in Radmožancev, ki pa niso tekmovali. Tekmovanje je potekalo brez težav, pogrešali smo pa občane in predstavnike naše Občine, saj je tekmovanje potekalo v okviru občinski

dni, pod imenom 12. Odprto gasilsko tekmovanje Občine Hodoš.

Po tekmovanju na Hodošu smo se še udeležili tekmovanja v Bodoncih, prevzema novega vozila v Domanjševcih. Dvakrat smo se tudi udeležili druge vrste tekmovanj, in sicer smo sodelovali na gasilskih igrah v Radmožancih ter na Igrah brez meja v Rogašovcih.

Poletje smo zaključili z udeležbo na regijskem tekmovanju, ki ga je organiziralo PGD Žižki v Črenšovcih. Naj dodam še to, da je zdaj prvič, da smo se sploh udeležili regijskega tekmovanja, ter da smo lahko ponosne, da smo

dosegle 6. mesto od skupno 21 sodelujočih članic v skupini A.

Dodala bi še, da smo na začetku poletja enkrat prevzeli pranje pločnikov po naročilu podjetja Gomboc. Prav tako smo podpisali pogodbo o sodelovanju s podjetjem Omega Consult, da bomo poskrbeli za vzdrževanje in čiščenje vremenske postaje, ki se nahaja pri križišču na začetku vasi.

Hvala vsem, ki ste vložili čas in trud v delo društva.

V imenu PGD Hodoš
Vesna Könye

*»Cilj resnične vzgoje ni le usmerjanje ljudi,
da počnejo prave stvari, ampak da uživajo v
njih;
ne le da postanejo delavni, ampak da vzljubijo
delo;
ne le da postanejo učeni, ampak da vzljubijo
znanje;
ne le da postanejo čisti; ampak da vzljubijo
čistost;
ne le da postanejo pravični, ampak da
zahrepenijo po pravici.«
John Ruskin*

Otrok v vrtcu

Jesen se bliža s hitrimi koraki, še nekaj dni nas loči od zlatorumenih listov, ki bodo poplesavali po naši pokrajini.

Začetek jeseni pa je tudi čas, ko se naša vrata v vrtcu zopet odprejo in sprejmemo vaše malčke v varstvo. S septembrom je v vrtec vpisanih 10 otrok, ki so stari od enega do šest let. Vrtec obiskuje 7 dečkov in tri deklice.

Ko otrok prestopi prag vrta, se zanj obrne nov list v njegovem življenju in življenju

njegovih staršev. Ob njem ni več samo mama in ostali bližnji sorodniki, ampak se v njegovem življenju pojavijo nove osebe – vzgojiteljice in ostali otroci v skupini. Največkrat se zato odzove z jokom, neješčnostjo, s ponovnim močenjem posteljice, z grizenjem, strahom, napetostjo, žalostjo in obupom. Otroci po odhodu mame takoj nehajo jokati in se sproščeno igrajo. Vzgojiteljice se trudimo, da pripravimo zanimivo, prijetno okolje, v katerem se dobro počutijo. Seveda so tudi takšni otroci, ki jih novo okolje pritegne in ga z zanimanjem opazujejo in raziskujejo. Zato je vsekakor pomembno, da se otrok tam počuti varnega in sprejetega ter se z veseljem vrača nazaj. Starejši otroci pa že razumejo, da so v vrtcu le začasno, in da starši pridejo po njega. Z nadomestnimi osebami navežejo stike in imajo z njimi dobre odnose, ter bolj zaupajo ljudem. .

Mnogi straši se odločijo za vpis otroka v vrtec, ker potrebujejo varstvo za svojega otroka v času, ko so v službi. Vrtec nudi staršem varstvo in celovito skrb za otroka.

Vsakemu otroku zagotavlja kakovostne, razvojno primerne uĉne in socializacijske izkušnj. Vsak otrok je za nas izziv, saj prav vsak zahteva drugaĉen pristop. Naša naloga v vrtcu je, da otroku omogoĉimo veliko konkretnih izkušenj, ker si le na ta naĉin razvija samozaupanje. V vrtcu ima veliko moŹnosti za primerjanje, preizkušanje, pridobivanje gibalne izkušnje, manipuliranje z razliĉnimi predmeti in na ta naĉin za osebnotni razvoj.

Vsekakor je prvi dan najteŹji tako za otroka kot za starše. Za otroka predstavlja vstop v vrtec veliko spremembo. Doma je bil pogostokrat v središĉu pozornosti, še posebej, ĉe nima bratov ali sester. Vendar se mora otrok vkljuĉevati tudi v širši svet. Razmere današnjega ĉasa prispevajo, da socializacija v veliki meri poteka prav v vrtcu, kjer se otrok sooĉi z novimi situacijami. V vrtcu veljajo drugaĉna pravila, ves ĉas je v stiku z drugimi otroki, igraĉe je potrebno deliti, deliti si mora pozornost odraslih, poĉakati mora, da pride na vrsto... Sĉasoma pa postane bivanje v vrtcu prijetnejše.

Na njegov prvi vstop v vrtec pa vsekakor vplivajo starši in vzgojitelji. Vstop v vrtec naj bo za otroka ĉim bolj vesel, ne pa Źalosten dogodek. V prvi fazi mora starš poskrbeti za pripravljenost otroka, ki vstopa v vrtec. Bilo bi dobro, da se z njim pogovarjajo o vrtcu, kdo vse je tam, kaj vse bo tam poĉel in podobno. Pogovorimo se lahko tudi o ĉustvenih zadevah, o otrocih, s katerimi se bo igral in bodo postali njegovi prijatelji. Tako bo otrok laŹje sprejel skupino, vzgojiteljice, otroke in prostor oz. okolje.

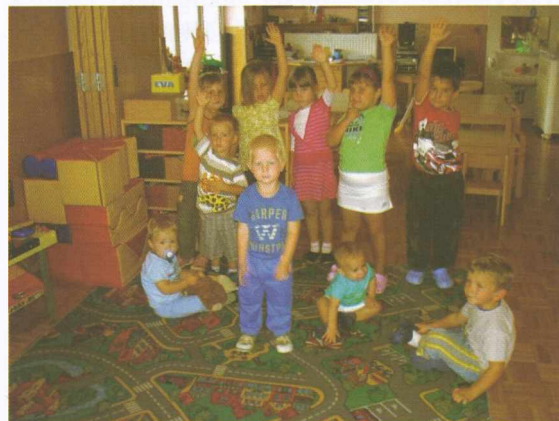
Odnos med vzgojiteljico in otrokom je veĉdimenzionalen. To pa zato, ker ima vzgojiteljica za otroka veĉ vlog – je njegova soigralka, pouĉevalka, vodja in skrbnica.

Osamosvajanje otroka je ena glavnih nalog staršev in inštitucije. Vsi Źelimo imeti samozavestne, samostojne, odloĉne otroke. Vendar pa v svoji praksi veĉkrat opaŹamo, da so starši v precepu. Na eni strani si Źelijo, da bi otrok ĉim prej dosegel samostojnost, po drugi strani pa ga podzavestno drŹijo na niŹji razvojni stopnji, kot kaŹe njegov psihofiziĉni razvoj. Glede na izkušnje smo prepriĉani, da je priprava staršev na loĉitev od otroka celo pomembnejša od priprave otroka na loĉitev od staršev, saj otroci zelo hitro prebrodijo prvo krizo, starši pa podzavestno (ali zavestno) radi

podalŹšujejo obdobje prilagajanja na novo kolje.

ĀEPRAV BO OTROKU V VRTCU LEPO IN SE BO NAUĀIL VELIKO NOVEGA, MU VRTEC NE MORE NADOMESTITI TOPLINE IN SKRBI, KI JO JE OTROK DELEŹEN V DRUŹINI.

Vzgojiteljici Milena VUKAN in Źtefania TAKAĀ

Háromgenerációs gyalogtúra

Egy júniusi délelőtt a hodosi óvoda pedagógusai a helyi halastó körüli tanösvényen háromgenerációs gyalogtúrát szerveztek a gyerekek, szülei és nagyszülei számára. A tavirózsák mellett bandukolva az óvodások a vizek és az erdők állatairól beszélgettek. A túra végén a tó melletti pihenőhelyen jólesett a frissítő és a gyümölcs, a felnőttek társalgással, a gyerekek pedig játékkal zárták a kellemes családi programot.

(ak)

Vonattal Muraszombatba

Az óvoda pedagógusai, az óvodások és a szüleik, ahogy minden éven idén is vonattal elutaztak Muraszombatba. Igaz nem a karácsony előtti napokban télen, ahogy az szokásban van, inkább a tavaszt választották. A gyerekek a Muraszombati galériába tértek be elsőként, ahol egy kiállítást néztek meg és egy rövid foglalkozás keretében belekóstolhattak a modern művészetbe, majd a városi könyvtárban egy mesét hallgattak meg a könyvtárosnő előadásában. Délután még egy fagyalt is belefért az időbe, mielőtt a vonat hazarobogott volna velük Hodosra.

(ak)

Gyermek viccek

Az iskolában a tanító néni így szól Pistikéhez:

- Pistike, ha anyukádnak van három almája, és hétfelé kell osztania, mit csinál?
- Kompótot!

Apuka nyakába veszi kislányát. Amikor azonban a gyerek már jó ideje az apja haját húzogatja, az rászól:

- Kislányom, hagyd már abba, fáj, ha húzod a hajam.

Mire a gyerek duzzogva:

- Jó, akkor nem keresem tovább a rágógumimat.

- Pistike, mondd meg, mi történt 1802-ben!
- Akkor született Kossuth Lajos.
- Nagyon jó.
- És 1805-ben?
- Akkor lett hároméves.

- Kisfiam, miért nem mész játszani a Pistikével?

- Jaj, anya, te szeretnél játszani egy olyan gyerekkel, aki csúnyán beszél, bunkó, hazudós, lopós és mocskos?

- Nem.
- Pistike sem...

- Anyu, az előszobában feldöntöttem a létrát!

- Jaj, mi lesz ha apu megtudja?
- Már tudja, ott lóg a csilláron.

					7			
		2	4		6	3		
	1	7				9	6	
5	8						3	
				9				
	7						4	2
	9	4				6	5	
		5	2		8	1		
			5					

Az első hó

Vasárnap esni kezdett a hó. Mosolyogva figyeltem. Nemsokára minden fehér lett. Lehetett hógolyózni, hóembert építeni, még csataházat is készítettem belőle, ahova elbújtam a hógolyók elől. Estére már esett akkora, hogy a szánkót is kipróbáltam. Sajnos még nagyon ragadott, ezért nem lehetett szánkózni. A hónap nagyon megörültem, mert minden szép fehér lett. Még a fák is fehér ruhába öltöztek.

Könye Attila

Az én kutyám

Van nekem két kutyám. A nevük Piki és Bubi. A bundájuk barna színű, fekete az orruk. Az egyik kurta lábú, a másik hosszabb. Kedvenc ételük a húsgombóc és a csont, de az édes finomságokban sem válogatnak, hiszen még a tortát is szeretik. Bubi játszás közben szeret harapni. Ez a harapás nem olyan, mint a mérges kutyáké. Piki pedig nagyon szeret csavarogni Domaföldre. Legnagyobb ellenségük a kerékpárosok, akiket megugatnak és megterelnek. Nagyon szeretek velük játszani.

Benko Aleksander

BUCO ÉS PIKI

Két kutyám van. Buce és Piki. Mindkettő szürke színű. Buce szereti a kutyakaját. Piki sokszor elkóborol Domaföldre. Kutyaházban élnek. Nagyon szeretnek játszani. Szeretik elkapni a labdát. Szeretik hajtani a récéket. Ha valaki bánt, Piki megvéd. A szomszédokat megugatja.

Benko Manuel

CSALIMESE

Egyszer, mikor kicsi leányka voltam, elmentem a Cifra palotába, ahol elefántok voltak. A várnak zöld volt mindene. Mikor megnéztem a Cifra palotát, elindultam a kerek erdő felé, amiben sok kicsi állat volt, de nem voltak benne virágok. Gondolom tudjátok hova mentem azután? Igen, a piros dombra megpihenni. Amikor éppen azon

gondolkoztam, hogy mit csináljak az egyszarvú pónimmal, akkor valami a hasamon csúszott. Nahát, egy négylábú kigyó! Azzal haza csúsztam, befeküdtem az ágyba. Öt perc múlva hívott a könyv, had olvassak el egy csalimesét.

Abraham Sarah

ČRNA POT SKOZI GOZD

Za devetimi gorami je živel kralj Franc, ki je imel sina, princa Janezka. Nekega dne mu je kralj sporočil, naj gre v gozd in ubije tisto neumno zver, klicali so jo zabita kobilica. Kmalu je nastal problem, saj je Janezek ni upal ubiti. Mislil si je: »No, ta zver ni tako majhna, 3 mm je velika, to je zame kakor 1,90 m, zato ne upam v njeno bližino.« Kralj Franc je premislil in rekel: »Joj, no ne vem, če bi mu dal čudežno svetilko ali ne. Hmmm!!«

Čez 100 let je Franc zopet premišljeval, star je bil že 360 let, da bi Janezku zaboje s kobilico dal čudežno svetilko. Janezek je bil navdušen: »Ko izgovorim to besedo, čudežna svetilka, uuuuuuaaaaa, se mi vse konjske kocine vzdignejo! Ja, očka, to pa je dobra ideja!« »Eeeee, Janezek, kaj sem ti rekel? Nihče razen mojega lepega hrčka me ne sme klicati očka. »Seveda, očka.« »Janezek, že spet si rekel očka. Hah, ti me tako ne poslušaj, «razočarano odgovori kralj.

Zgodaj zjutraj se Janezek odpravi na pot. Preden odide, mu očka trikrat menja plenico, saj se je tako bal, da je dobil drisko. V gozdu je bila povsod tema, niti pred nos ni videl. Ko je zagledal tisto tri milimetrsko kobilico, je dobil trikrat hujšo drisko kot prej. Čez tri dni jo je ubil.

Na poti domov je na hudobnem drevesu slišal in videl princesko, kateri je visela glava v blatu. Ni vedel, kaj naj stori. Skakal je levo, desno po svoji glavi in kdo ve kje še. Tri leta je tam skakal, preden jo je končno rešil. Princesa se je v njega zaljubila, da je vse okoli njega videla same srčke. Z njo je odskakljal domov. Očku je takoj ni želel predstaviti, potem pa si je z veseljem premislil in se odločil, da ju seznani. Ko je prišel do ogromnih kraljevih vrat, je potrkal in Franc mu je rekel, naj vstopi. Oče se je novice o poroki zelo razveselil. Sinu in bodoči snahi je pripravil čudovito poroko in skupaj so srečno živeli do konca svojih dni.

Anabella Dajč

MOJ DELOVNIK

Moj delovnik je zelo enostaven, sem gasilec in moram vsak dan vsaj enkrat v gorečo hišo. Zjutraj vstanem in oblečem uniformo. Delam na gasilski postaji. Ko pridem do postaje, vsako jutro občudujem moderne gasilske avtomobile. Moj kabinet je v sobi 350c. Ni tako velik, kot si vsi predstavljajo. V pisarni imam mizo in omaro, kjer imamo uniformo in čevlje.

Nikoli ne vemo, kdaj se bo kaj zgodilo, kjer bo zagorelo. Ob desetih imamo kosilo. V miru jem in naenkrat začne tuliti sirena. Moramo iti. V ulici Grovee street je zagorelo v hotelu zaradi kratkega stika. V njem je dosti otrok in staršev, zato moram z drugimi gasilci v gorečo hišo. Ko vstopimo v hotel, takoj ugotovim, kje je začelo goreti. Fen, ki je bil vklopljen v elektriko je padel v bazen poln vode. Sodelavec je začel ugašati ogenj. Naenkrat slišim, da nekdo kriči, zato odložim cev in odhitim navzgor. V dimu vidim malega otroka, zato začnem hitro gasiti, da bom lahko prišel do njega. Ko se mi uspe prebiti do otroka, le ta že leži v nezavesti, saj je vdihnil preveč dima. Hitro ga odnesem ven, kjer ga pregleda zdravnik, če se ni zastrupil z dimom. Sodelavec me pokliče na pomoč, saj sta v 4. nadstropju oče in štiriletni deček, ki ne moreta zapustiti sobe, saj so se zagozdila vrata. Moramo pohiteti, saj se požar nevarno širi. Uspešno razbijemo vrata, preden pa gremo iz sobe, eksplodira radiator in nam onemogoči izstop na stopnišče. Kolegom na ploščadi zakričim, naj postavijo ponjavo, saj nam ne preostane drugega, kot skok skozi okno. Najprej skočita oče in sodelavec, potem pa še jaz z dečkom. Prepričamo se, da v hotelu ni več nikogar, pogasimo požar in se odpeljemo proti gasilski postaji.

Bliža se sedma ura, ko se konča moj delovni dan poklicnega gasilca.

Patrik Györkös

MOJI NAČRTI ZA PRIHODNOST

Mislim, da bom ponosen, kar bom delal, ko bom odrasel. Moji načrti so zelo razvejani, to pomeni, da me dosti stvari zanima in da bi se rad ukvarjal z več dejavnostmi.

Ko bom odrasel, bom kmet oz. kmetovalec. Obdeloval bom približno 12 ha njiv pri dedku.

To pomeni, da mu bom pomagal. Živel bom v Domanjševcih, kjer bom sezidal svojo hišo. Če mi bo uspelo, bom odprl tudi svoje podjetje, ki bo nudilo košnjo trave. Za košnjo bi prosil 20 EUR na uro. V službo bom hodil v Vanečo. Tam bom delal s kmetijskimi stroji. V svojem sadovnjaku na Hodošu bom še dalje delal, tam bom postavil eno brunarico. Vsako soboto bom šel k svoji mami in očetu na Hodoš. Če mi bo uspelo, bom vzel deklo svojih sanj za ženo. Imela bi dva otroka. Na svoje prijatelje nikoli ne bom pozabil, še dalje se bomo družili, se malo pohecali ter kakšno natakario v gostilni za ritko prijeli. Rad bi imel svoj gozd in en mali traktor, s katerim bi hodili v gozd po drva. Če mi bo uspelo, si bom uredil en mali vrt, kjer bom sadil zelenjavo. Vsako noč bi se ljubil z ženo. Najbolj pomembno pa bo, da bomo srečni. Če bom imel denar bom kupil valjar, s katerim bom valjal nogometno igrišče NK Hodoš.

To so moji načrti za prihodnost in upam, da se mi bodo te sanje uresničile, da se bom imel krasno z ženo in otroci.

Boris Bunderla

Petőfi Sándor tanulmányi verseny

A versenyre idén Bálint Ágnes Szeleburdi család című könyvét kellett elolvasnunk. A regény egy budapesti családról szól, akik kis lakásban élnek öten. A három gyerek több csínytevést visz végbe, mindig történik valami érdekes náluk. A szomszéd nagyobb lakásban élő család meg szeretné szerezni az ő lakásukat. Sok bonyodalom adódik ebből. A gyerekek a legjobban a téli és a nyári szünidőt várják, hiszen olyankor sok érdekes történik velük. A regény nekem nagyon tetszett. Tanárnőnkkel alaposan megbeszéltük a regény történetét. Az iskolai versenyre februárban került sor. A mi csoportunknak elbeszélést kellett írnia az olvasottak és a mellékelt rajz alapján. Jól sikerült a fogalmazásom, hiszen bronz elismerést kaptam érte. Jövőre is szeretnék részt venni a versenyen.

Sarka Dominik

UTAZÁS AZ ŪRBEN

Egyszer Dáviddal, az osztálytársammal elrepültem az ūrbe. Leszálltunk a Marsra. Ott találkoztunk a Marslakókkal – mars –

emberekkel. Szerettünk volna velük megbarátkozni és ismerkedni az életükkel, de ők nem akarták. Támadásba indultak ellenünk. Lövöldözni kezdtük egymást. Védekeztünk és közben visszavonultunk. Egy nagy sziklaodúba húzódtunk be. Mert nem találtak meg bennünket, itt megpihentünk. Segítséget hívtunk és új nagy harc kezdődött. A harc sokáig tartott. Mi nyertük meg. Mindnyájan örültünk a győzelemnek. Mindketten elégedetten visszarepültünk a Földre. Ezek csak mind képzeleteim, vágyaim. Lehet, hogy majd valamikor valóra is válnak.

Polanec Bočkorec Dominik

Učenci 9. razreda so v mislih odpotovali v prihodnost in nam zaupali, kakšen bo njihov delovnik čez 10 in več let

Zjutraj ob sedmih mi zazvoni budilka in moram vstati. Ko vstanem, prebudim še otroka Tima, ki je star sedem let in hodi v 2. razred ter Mijo, ki je stara 2 leti in je letos začela hoditi v vrtec. Ko smo vsi pokonci, se najprej umijemo, nato pa zajtrkujemo. Po zajtrku se preoblečemo in odpravimo od doma. Preden prispem na delovno mesto, odložim Tima v šoli, Mijo pa v vrtcu.

Ko se pripeljem na delovno mesto v porodnišnico, kjer delam kot medicinska babica, se najprej preoblečem v uniformo in ob 9.00 začnem z delom. Ob pol desetih se je začel prvi porod, kjer smo imeli carski rez dvojčkov. Porod je trajal štiri ure, ker se je zakompliciralo, ampak tudi to smo uredili. Na koncu je bil porod uspešen in oba otroka sta bila zdrava. Ob dvanajstih sem imela kosilo, ki ni dolgo trajalo, ker so me poklicali k drugemu porodu. Ta porod je potekal brez komplikacij in rodil se je zdrav deček. Preden sem odšla domov, sem še druge otroke odnesla materam, da jih nahranijo in se z vsako malo pogovorila. Ob 15.00 sem končala s svojim delom in odšla domov. Na poti domov sem se ustavila po Tima v šolo in po Mijo v vrtec. Ko smo prispeli domov, smo se odločili, da gremo na sprehod v park. Ob petih, ko je mož prišel domov, se je malo on ukvarjal z otroki, medtem ko sem jaz pripravljala večerjo. Ob osmih sem otroka preoblekla v pižami in jih uspavala. Potem se še pomila posodo, se pogovorila z možem in se odpravila spat.

Adriana Tamaško

Slovo – Búcsú

Pisalo se leto je 2002, ko v šoli spoznali smo črko A. Kmalu sledile so ostale črke, številke in še kaj.

Prispeli v 2. razred smo, branje, pisanje nam je kar dobro šlo.

V 3. med poukom dobro je bilo, a odmori – kriza, ni in ni šlo. Fantje več na tleh so bili in kaj? Pele so pesti. Me dekleta se v kot stisnile smo in čakale, da je kot nevihta mimo šlo. Učiteljica posedla nas je v klop in zagrozila: Če ne drugače, pa v kot!

V 4. razredu – prijatelja – kje pa! Se kregala sva in pretepala. A zdaj? Velika prijatelja, da je kaj!

5. razred začel se je fino, saj končno smo mir sklenili in osemletko zapustili. V devetletki kar v 7. razred smo skočili in se ga z veliko spremembami pošteno razveselili. 8. razred v začetku ni bil kaj prida, a tam kjer je volja je tudi moč. Tako smo ga uspešno zvozili in se počitnic razveselili. V devetem kot najstarejši, a včasih najnovejši smo pravi prijatelji postali. Tu in tam smo na red pozabili, in razredničarki kar nekaj sivih las naredili. A osem let je za nami in gremo sanjam naproti. Izsanjali smo osem mehkih pomladi in zdaj z njimi hitimo. Za vetrovi, ki nam bodo šepetali in tulili, jokali in vriskali, ki nas bodo božali in topli, kajti življenje je medica in pelin. A zdaj: Naj lipov list bo potni list in pesem ptic pojoč podpis za srečno pot okrog sveta, za vse brezmejnosti neba.

*Eddig csak álmodtunk, terveztünk még,
most valóra válhat minden ami szép.*

*Az élet, a munka tárt karokkal vár,
S hogy szép lesz-e, csak rajtunk áll. /Szabó Pál/*

Učenci 9. razreda

Gyalog a tengerpartig

Az Ivančna gorica-i községi kispályás fociligát támogatói július elején egy Szlovéniát átszelő gyalogtúrával kívánták felhívni az emberek és a média figyelmét a kispályás foci támogatására. A túra községünkben az egykori hodosi határállomásról indult. A tengerpart eléréséig naponta átlag 35 kilométeres utat teljesítettek a gyaloglók. Bunderla Rudolf polgármester illetve Abraham Boris a községi Magyar Nemzetiség elnöke a helyi boltnál üdvözölte, és fogadta őket. A túra első szakaszára néhány elszánt helyi fiatal is csatlakozott, élükön Roman Sonja atlétával.

(ak)

és szervezésében létrejött találkozót, köszöntötte a jelenlévőket, illetve megemlékezett azokról is, akik ide már nem jöhettek el. Majd a polgármester köszönetet mondott az önkéntes szervezőknek és a támogatóknak is. A találkozó késő estig tartott, nem maradt el a muzikaszó és a tánc sem, sőt a délután meglepetéseként a rendezvényen még egy fúvószenekar is tiszteletét tette.

(ak)

Pünkösdi Találkozó

Hodosi Ifjúsági Központnál a pünkösdi ünnepek hétvégéjén megvalósult az első Pünkösdi Találkozó, melyet a Hodosi községből elszármazottak és az 50. életévüket betöltött korosztály számára rendeztek a helyiek civil szervezésben – Kitűnő idő, jó társaság! Vannak, akiket már 30–40 éve nem láttunk. Milyen jó most újra találkozni! – hangzottak el az ilyen és ehhez hasonló mondatok, amikor kezdtek összegyűlni a rég nem látott barátok, iskolatársak, rokonok, akik egykor itt, a Hodosi községben gyerekként, ifjúként töltötték napjaikat. Aztán az élet fordult egyet, s vitte őket más irányba, más országba. Vannak, akik a mai napig ingáznak, mások viszont csak évente egyszer látogatnak vissza szülőfalujukba. A közös emlékek, a származás viszont egy. Most alkalom nyílt arra, hogy együtt mulatható az 50 év feletti korosztály, az itthoniak és az elszármazottak. A felállított sátorban mintegy 120-an foglaltak helyet. A község polgármestere, Bunderla Rudolf üdvözölte a helyiek kezdeményezésére

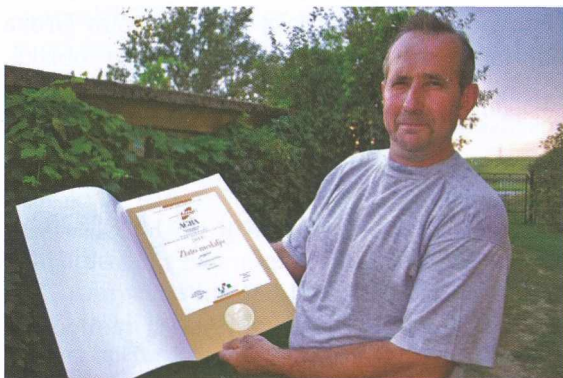

Peilschmidt Viljem arany okleveles méhész

Az AGRA vásár méhészeti napján kihirdették a vásáron megszervezett nemzetközi mézminősítés eredményeit is. A hodosi Peilschmidt Viljem méhész arany oklevelet vehetett át akácmézéért. A 14 kaptárral gazdálkodó méhész minden szempontból nagyon elégedett az akácmézzel, amely kaptáronként 17 kilogrammot adott, illetve az őszi mézzel, amely még ennél is többet.

(ak)

Horgászszerecse

A nagy kapás minden horgász álma. Abraham Bojannak a szeptember hozta meg a szerencsét, a hodosi tóból hatalmas pontyot fogott ki.

Idén is állt a májusfa

Hodos-Bajánsenye határátkelő területén idén is állt a májusfa, ezzel is szimbolizálva a hosszú évek óta sikeres kapcsolatot a két település között. Idén Hodos volt a soros az állításban, amit rövidke kultúrműsor követett a hodosi gyerekek és a kultúregylet énekkarának szereplésével. Ahogy az előző években is, a rendezvény a Hodos Örség Művelődési Egyesület szervezésében valósult meg. A májusfáját május 28-án szombat este táncolták ki. A senyei általános iskolások mesejátékot adtak elő, majd a legények kidöntötték a fát.

Bunderla Mark, Krap-Ponty: 11,8 kg

SOCIALNO VARSTVENI
ZAVOD HRASTOVEC
Hrastovec v Slovenskih goricah 22
2230 Lenart v Slovenskih goricah
T:+386 (0)2 7293510;
F:+386 (0)2 7293566

www.hrastovec.org; zavod@hrastovec.org

Spoŉtovanе sokrajanke in sokrajanı obŉine Hodoŉ

Stanovalci in zaposleni CS Hodoŉ bi se vam radi zahvalili za prijazen sprejem, ki smo ga bili deleŉni s prihodom v vaŉo obŉino. Takoj smo zaŉutili, da smo dobrodoŉli kajti prijazni nasmehi na obrazih, pozdravi mimoidoŉih in krajŉi obiski nekaterih krajanov v CS Hodoŉ so nam dali vedeti in ŉutiti, da smo zaŉeleni in dobrodoŉli v vaŉem prelepem kraju.

Z vami ŉelimo ŉiveti, dihati in ŉutiti utrip vaŉega vsakdanjega ŉivljenja. Zavedamo se, da ta del Prekmurja na Goriŉkem premore bogato kulturno dedišŉino katero ŉelimo spoznati in postati del nje. ŉeleli bi se aktivno vkljuŉiti v vaŉo kulturno in vsakdanje ŉivljenje in postati del oŉje in ŉirŉe lokalne skupnosti. Pred kratkim smo se tudi odzvali vaŉemu prijaznemu vabilu na trgatveno povorko v kateri so naŉi stanovalci zelo uŉivali.

Radi bi vas tudi seznanili, da smo znani po dobri kuhinji. Po dogovoru z vami bomo izdajali dopoldanske malice. Hrana je zelo raznolika, peŉtra in ustreza vsem standardom zdrave prehrane.

CS Hodoŉ je opremljen tudi z najsodobnejŉo medicinsko tehniŉno opremo in pripomoŉki. Premore tudi defibrilator, ki je kljuŉnega pomena pri takojŉnji oskrbi v nujnih stanjih, kot je srŉni zastoj (odsotnost dihanja, ni pulza, ŉlovek je neodziven na draŉljaje iz okolja). Le s takŉnim ukrepanjem lahko prepreŉimo

okvare moŉganov in drugih vitalnih organov zaradi pomanjkanja kisika.

24 ur dan so v CS Hodoŉ prisotni zdravstveni delavci, ki so strokovno usposobljeni in enkrat na teden ob ŉetrkih prihaja v naŉo ambulanto zdravnik sploŉne medicine.

Seveda smo vam tudi na voljo, ŉe bi si ŉeli izmeriti krvni tlak, krvni sladkor in premoremo tudi veliko strokovnega znanja katerega smo tudi pripravljene podeliti z vami. Nudimo tudi prvo pomoŉ pri poŉkodbah (vreznine, opekline) s takojŉnjo oskrbo.

Ustavite se pri nas, naŉa vrata so vam ŉiroka odprta, veselimo se vsakega vaŉega obiska, ŉelimo si sodelovanja z vami ter dobrih sosedskih odnosov.

Kontaktne ŉtevilke:

- CS Hodoŉ – recepcija (02) 5598820
- Irena Hŉdl, dipl. m. s., vodja CS Hodoŉ 051 344 536
- Irena Turkoviŉ, dipl. m. s., pomoŉnica vodje 051 607 358

ŉlanek sestavila: Irena Hŉdl

Invazivke: skromne in hitre

“Kaj res, tudi to je invazivka?” je pogost vzklik na predavanjih o eksotičnih rastlinah iz Azije ali Amerike, ki so se iz vrtnega okrasa spremenile v hudo nadlogo. Pred leti smo še mislili, da niso naš problem. Poslušali smo o rododendronu, ki dela težave na Škotskem. Pred 250 leti so ga za barvno poživitev vrtov prinesli v Anglijo, nato je ušel v naravo. Zdaj pa so druge vrste že na našem pragu – delajo težave na vrtu, silijo iz razpok na asfaltu, kvarijo urejen videz mestnih zelenic. Strokovnjaki jih imenujejo invazivne tujerodne vrste rastlin ali na kratko invazivke. Dr. Nejc Jogan, eden vodilnih slovenskih strokovnjakov s tega področja, pravi, da je pri nas zagotovo že kakšnih 30 vrst rastlin takih, da se v naravi uničuječe širijo. Dodatnih nekaj deset pa jih je problematičnih na manjših območjih.

Od kod so se vzele? Vzrok za njihovo širitev je človek. K nam se niso razširile po naravni poti, temveč smo jih iz njihove domovine k nam zanesli ljudje. Večino smo naselili zato, ker so lepe, torej kot okrasne rastline za vrtove in parke, nekatere smo zanesli pomotoma in nevede. Ljudje ustvarimo tudi razmere, ki nato olajšajo širitev invazivk. V naseljih kopljemo ter prevažamo zemljo in pesek sem in tja, se lotimo gradnje in nato pustimo gradbišče samevati nekaj let. Prav na teh zemljiščih, kjer smo odstranili prvotno rastlinje in tla razgalili, najdejo invazivne rastline sijajno mesto za bohotno rast. V tem prekašajo vse naše rastline: spomladi so bolj zgodnje, hitreje rastejo, bolj uspešno se množijo.

Zlata rozga se vse bolj širi, zlasti ob cestah in železnicah, na opuščenih njivah ter po gozdnih robovih in bregovih voda. (foto: Nejc Jogan)

Zgodba se konča z gostimi sestoji invazivnih vrst, kjer ne raste domala nič drugega. Težav ne delajo le naši naravi, temveč tudi ljudem. Povzročajo namreč gospodarsko škodo, nekatere so vzrok zdravstvenih težav. Zaradi njih so rečni bregovi manj trdni in jih ob visokih vodah deroča voda razdira. Na zelenih pasovih ob cestah ne zadošča košnja dvakrat letno, temveč je za urejen videz treba kositi večkrat.

Vzdrževanje javnih tlakovanih površin, zelenic in parkov ter nabrežij rek in potokov tako postaja vse dražje. Poškodujejo lahko kanalizacijske cevi. Žal se problema večinoma zavemo šele takrat, ko je za ukrepanje običajno že zelo pozno.

Kaj lahko naredimo? V trgovinah z okrasnimi rastlinami se pozanimajmo, ali izbrana rastlina sodi med invazivne. Če se je na našem vrtu ali dvorišču katera od invazivnih vrst že pojavila, se je ne lotimo na vrat na nos, da ne naredimo več škode kot koristi. Poučimo se, kako se raznaša – pri nekaterih se odrezane veje ponovno ukoreninijo, zato jim moramo sežgati ali zmleti. Če jih kosimo ob napačnem času, se še bolj razrašajo. Nekatere tvorijo semena, čeprav so že pokošene, zato jih ne odlagajmo na kompost in ne puščajmo na travniku. Preberimo si tudi, ali je odstranjevanje rastline zdravju škodljivo. Informacije so zbrane na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/invazivne_tujerodne_vrste_rastlin_in_zivali ali na strani Zavoda Symbiosis www.tujerodne-vrste.info.

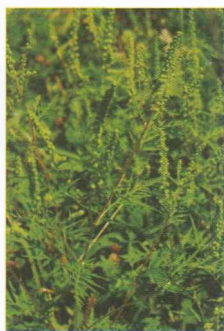
Ambrozija – inšpektorji so lani še opozarjali

Prva rastlina, katere odstranjevanje nam v Sloveniji nalaga predpis, je pelinolistna ambrozija. Je namreč močno alergena in povzroča škodo tudi v kmetijstvu. Zato smo jo dolžni odstranjevati po vsej Sloveniji. Imetnikom zemljišč, na katerih se pojavi ambrozija, predpis nalaga dve nalogi: ambrozijo morajo odstraniti – in to na lastne stroške - in nato do konca septembra opazovati, ali se ni rastlina ponovno pojavila.

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano je lani, v prvem letu veljavnosti predpisa, prejel 125 prijav navzočnosti ambrozije. Največ prijav so prejeli zaradi navzočnosti na njivah, zapuščenih gradbenih jamah in avtocestah, regionalnih in lokalnih cestah. Regijsko je bilo prijav največ v Prekmurju.

Fitosanitarni inšpektor je na podlagi prijave opravil ogled lokacije in zapisniško ugotovil navzočnost ali nenavzočnost ambrozije. Ker vsi prijavljeni imetniki zemljišč v letu 2010 še niso bili seznanjeni s predpisom, je inšpektor imetnika seznanil z zahtevami. Te zahteve so zbrane v zgibanki, ki jo je pripravila Fitosanitarna uprava RS. Inšpektor je imetnika tudi naučil prepoznati ambrozijo in izrekel opozorilo zaradi nepravilnosti ter določil rok za njihovo odpravo. Imetniki so ambrozijo nato najpogosteje mehansko odstranili: ruvali, kosili in mulčili. Če imetnik kljub opozorilu v predpisanem roku ni odstranil ambrozije, mu je predpisane ukrepe inšpektor naložil z odločbo. Tak primer je bil le eden.

Pelinolistna ambrozija ima alergen pelod, zato je zdravju škodljiva. Najpogosteje jo najdemo na nasipih ob cestah in železniških tirih. Otroci naj je ne odstranjujejo (foto: Peter Skoberne)

Inšpektorji opozarjajo, da je nadzor posebej problematičen v gradbenih jamah. Opažajo, da se ambrozija širi s semenom kmetijskih rastlin, ptiči, vetrovi, premiki zemlje ter zrnjem in krmo. Ambrozija zaide tudi v mešanice za ptičjo hrano, zato so jo inšpektorji našli tudi pod ptičjimi krmilnicami.

Premiki zemlje, zlasti ob novih gradnjah in ob urejanju cest, so pomemben vzrok širjenja mnogih invazivnih vrst. V prihodnji številki ČaSO Spisa bomo podrobneje predstavili dve, ki sta še posebej trdovratni in težave delata številnim občinskim komunalnim službam po Sloveniji: japonski dresnik in veliki pajesen.

mag. Breda Ogorelec
Ministrstvo za okolje in prostor

Japonski dresnik: z vulkana v beton

Za tiste, ki skrbijo za zelene površine v mestih, ob avtocestah, rekah in potokih, je japonski dresnik zagotovo najbolj nadležna invazivka (invazivna tujerodna vrsta rastline).

Zgodba japonskega dresnika se bere kot prava pustolovščina. Tisoče let je rasel na Japonskem in Kitajskem in ni zbujal posebne pozornosti, v Evropi pa je postal domala neuničljiva rastlina pišejo v reviji Horticulturist. Pritlikava podvrsta je rasla na vulkanih, kjer je kot ena prvih naseljevala vulkanski pepel. Tu je rasla v težavnih razmerah: prisotno je bilo žveplo, občasno je nenadno nanese vroč pepel, velika nadmorska višina je omogočala le kratko obdobje rasti. Dresnik se je temu prilagodil tako, da je razvil korenike, ki so šle globoko pod površje. V njih je rastlina shranila hranilne snovi in tu so bili speči poganjki na varnem. V nižinah je japonski dresnik rasel v drugačnih razmerah. Tu je za prostor, svetlobo in vodo tekmoval z bambusi in drugim bogatim rastlinjem, korenike so bile morda

tudi način obrambe pred škodljivci, zato se je tu razvila drugačna podvrsta.

Z Japonske na Nizozemsko in od tu naprej

Philipp von Siebold je bil nizozemski kirurg, sodobnik našega Franceta Prešerna. Na Japonsko je pripotoval v času, ko je bila ta država pred zahodnim svetom praktično izolirana. Zaradi izrednega znanja je med Japonci pridobil številne prijatelje. Ti so mu prinašali rastline, ki so jih v tistih časih evropski vrtnarji še posebej cenili. Med njimi tudi japonski dresnik, ki ga je domov prinesel leta 1823. Tako se je z Nizozemske začela njegova pot po Evropi. Najprej je bil zaželen okrasna rastlina, kasneje hvaležna rastlina za ozelenjevanje kupov jalovine okrog rudnikov.

Iz vrtov in nasadov je japonski dresnik sredi 19. stoletja pobegnil v naravo. Nagla širitev japonskega dresnika v naravi je v Veliki Britaniji začela skrb vzbujati konec 70. let prejšnjega stoletja, kmalu za tem so njegovo razširjanje prepovedali z zakonom. Velika Britanija je ena redkih držav z zelo ostrimi zahtevami glede japonskega dresnika.

Nekaj presežnikov

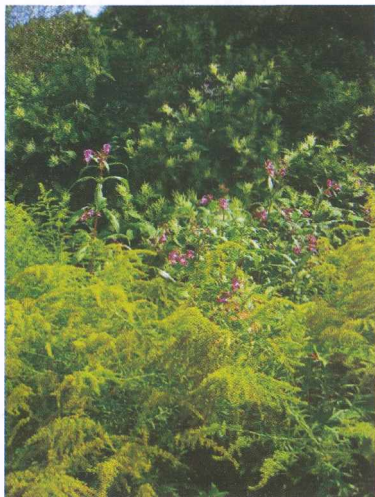
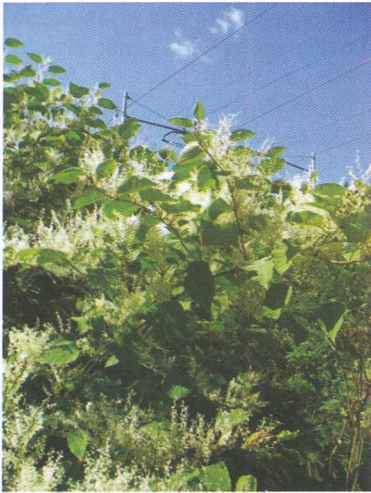
- **0,7 g:** da zraste nova rastlina, zadošča že 0,8 grama korenike, to je 1 cm dolg košček;
- **20 let:** korenike lahko pod zemljo dremajo tudi 20 let, nato znova poženejo;
- **2 m/leto:** v enem letu japonski dresnik zraste 2 metra visoko, njegov sorodnik sahalinski dresnik pa doseže višino 4 metre;
- **5 m:** če zemljo, v kateri so korenike japonskega dresnika, odložimo na komunalno deponijo, bi ga morali prekriti s 5 metrov debelo plastjo nasutja;
- **7 m:** kar 7 metrov globoko je potrebno odkopati plast zemlje, če se ga želimo znebiti tako, da zemljo odstranimo;
- **5-7 cm** – japonski dresnik lahko prebije asfaltno prevleko, debelo 5 centimetrov, nekateri poročajo celo o 7 centimetrov;
- **15 cm/dan** – na dan lahko japonski dresnik zraste kar 15 centimetrov;
- **238/m²** – pod enim kvadratnim metrom lahko korenike japonskega dresnika proizvedejo 238 brstov.

Kako ga raznašamo po Sloveniji?

Japonski dresnik v Slovenijo ni zašel kar sam, po naravni poti, temveč smo ga prinesli ljudje. V Sloveniji so ga prvič zabeležili pred sto leti v okolici Celja, poroča botanik dr. Nejc Jogan. Tudi širi se z našo izdatno pomočjo. Pred 30 leti so

japonski dresnik opažali zlasti v vzhodnem delu Ljubljane ter blizu Naklega in Celja. Danes se je z njim spopadajo že od Trente pa vse do Prekmurja. Le ob Obali se še ne pojavlja.

Japonski dresnik raste na opuščeni gradbiščih, ob cestah in železnicah. Najdemo ga tudi v družbi drugih invazivnih vrst, na primer zlate rozge in žlezave nedotike (foto: Nejc Jogan).

Vse več dresnika raste ob rekah in potokih, že pred desetletjem smo ga zanesli na bregove Bohinjskega jezera (foto: Saša Dalla Valle, 2001).

Listi japonskega dresnika so veliki 5 do 15 cm, steblo ni povsem ravno, ampak ima blago obliko cik-caka (foto: Nejc Jogan).

Zakaj smo za širitev krivi predvsem ljudje? Ker mu ustvarjamo rastišča in ker prenašamo delčke njegovih korenin. Ponevedoma ga raznašamo zlasti z enega gradbišča na drugega, z nasipavanjem in drugimi zemeljskimi deli. Prenašamo ga v materialih, ki jih prevažamo in nasipavamo na novih lokacijah, in tudi z gradbeno mehanizacijo. Koščki korenike se namreč zataknejo na gume, še bolj pa na gosenice kamionov in gradbenih strojev.

Najpogosteje se bo razširil na zemljišča, kjer smo travno rušo oziroma naravno rastlinsko odejo odstranili. To so robovi ob cestah, začasna nasutja peska, opuščena gradbišča, parkirišča, degradirana zemljišča. Taka območja strokovnjaki imenujejo ruderalna. Japonski dresnik tu najde kaj malo konkurence drugih rastlin. Za njegovo hitro razrast je zaslužno tudi dejstvo, da nikomur ne tekne. Žuželke in drugi nevretenčarji, ki se hranijo z domorodnimi rastlinami, se japonskega dresnika ne lotijo. V njegovi izvorni domovini, na Japonskem, obstaja vrsta živali, ki se prehranjujejo z njegovimi posameznimi deli, pri nas jih ni.

Druga pogosta pot širjenja so reke in potoki, kjer voda odnaša odlomljena stebela ali podzemne dele. Ob toku navzdol tako nastajajo nova rastišča.

Ko se ukorenini na novi lokaciji, se s koreninkami kaj kmalu začne širiti v svojo okolico.

Le navidez nežen

Strokovnjaki so japonski dresnik uvrstili med »sto najhujših«. To je svetovni seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zunaj svoje domovine povzročajo največ težav.

Kakšne težave povzročajo rastlinam in živalim? Zaradi gostih sestojev tu ne rastejo druge rastline, zato se zmanjša tudi število rastlinojedih žuželk. Tako je tu tudi manj žab, plazilcev, ptic in sesalcev, skratka, raznovrstnost živega sveta močno upade. Japonski dresnik izloča tudi posebne kemijske snovi, ki zavirajo rast prvotne združbe obrečnih rastlin.

Ljudje imamo največ težav z japonskim dresnikom v naseljih in ob rekah in potokih.

Japonski dresnik na rastiščih ob vodi izpodrine vse druge rastline. Ko pozimi nadzemski deli odmrejo, tu ni drugih rastlin, ki bi vezale nabrežja in reka zato bregove pospešeno ruši in odnaša. Dresnik povzroča tudi poškodbe na vodnogospodarskih objektih, saj korenike prizadenejo njihove temelje.

Na zelenicah in v parkih japonski dresnik raste mnogo hitreje od trave. Če naj imajo trate urejen videz, jih je zato treba kositi mnogo pogosteje. Tudi ob cestah in kolesarskih stezah je treba zelenice urejati bistveno pogosteje, saj do dva metra visoki dresnik nevarno zmanjšuje preglednost, zlasti v križiščih.

Zaradi hitre in bujne rasti japonski dresnik zmanjšuje varnost v prometu, saj ovira preglednost. V dveh mesecih je zasedel že polovico kolesarske steze pred križiščem (foto: Breda Ogorelec).

Čeprav je japonski dresnik navidez zelo nežna rastlina, imajo njegovi podzemski poganjki presenetljivo moč. Predrejo lahko 5 ali celo 7 centimetrov debel asfalt, povzročajo razpoke v betonskih tlakih, povzročajo poškodbe na podzemnih vodih.

Do živega mu ne pride niti ogenj

Eden od ključev uspeha japonskega dresnika je njegova korenika. Korenika ali rizom je podzemeljski del rastline. Z njim se rastlina lahko razmnožuje vegetativno, torej brez semen. Imajo jih tudi šmarnica, hmelj, ingver, bambus. Sem rastlina spravlja hranilne snovi, tu nastajajo tudi novi brsti. Če japonskemu dresniku odstranimo ali požgemo

nadzemni del, s tem korenike nismo bistveno prizadeli. Tudi če podzemni del prekopljemo, velja enako – korenike ne prizadenemo. Nasprotno, rastlina bo še bolj poganjala. Korenike so pogosto dolge 6-6 metrov, v eni sezoni se v vodoravno smer podaljšajo tudi za po en meter. Čeprav jih zasujemo z 2 metra debelo plastjo zemlje, bodo ostale žive.

Kako se ga lotiti? Predstavljamo nekaj metod. Žal se nobena od njih ni izkazala kot hitra in povsem učinkovita, z izjemo dveh, ki sta tudi najdražji.

Osnovno pravilo naj seveda bo: bolje preprečiti, kot zdraviti. Preventiva torej. Zato, prvič, zemljišča, kjer smo travno rušo odstranili, nemudoma zopet zasadimo z domorodnimi rastlinami. In drugič, pazimo, da zemlje ali peska z območij, kjer dresnik že raste, ne raznašamo naokrog. Komunalna in gradbena podjetja tudi v Sloveniji se že soočajo z lastniki vrtov, ki jim na svojo zemljo dovolijo le, če so gradbeno mehanizacijo prej dobro očistili in oprali.

Mehansko odstranjevanje. Učinkovito je lahko zlasti na povsem novem rastišču, kjer opazimo le posamezne rastline. Kositi ali puliti ga je treba redno, to pomeni na 2 do 3 tedne in več let, dokler se korenike ne izčrpajo. Začeti moramo v začetku maja ali še prej, da preprečimo prenos hranilnih snovi iz zelenega dela rastline v korenike. Bolj kot košnjo priporočajo ti. »mlatenje«. Če se odločimo za puljenje, se ga lotimo, ko poganjki dosežejo višino 30 cm.

Korenike lahko izkopavamo. Pri tem je potrebna velika natančnost, saj lahko – kot smo omenili – že iz enega centimetra spregledane korenike požene nova rastlina. Če korenike zgolj razbijemo na več delcev, bomo rast japonskega dresnika s tem le pospešili. Če se odločimo za izkopavanje, to pomeni kopanje do 3 metrov globine in do 7 metrov stran od nadzemskega dela rastline, saj korenike lahko segajo tako daleč stran od stebela.

Ostanke moramo nato naložiti na tlakovano površino ali na folijo, da se posušijo, a pazimo, da jih veter ali voda ne raznaša. Če stebela pustimo ležati kar na tleh, se namreč lahko ponovno ukoreninijo. Ko se ostanki povsem posušijo in postanejo rjave barve, te nevarnosti ni več. Če krajevni predpisi to dovoljujejo, lahko suhe ostanke nato sežgemo. Nikakor pa stebel ali korenik ne kompostirajmo ali odmetavajmo v vrtni odpad.

Zasaditev. Na obrežjih potokov in rek je precej učinkovit način košnja in nato zasaditev z vrbo ali z zelišči.

Paša. Poganjke jedo govedo, osli, konji, koze in ovce. Ker najmanj poškodujejo travno rušo brežin,

so ovce najprimernejše. Konec zime moramo odstraniti vse ostanke stebel, saj so ostri kot nož in lahko živino poškodujejo. S pašo pričnimo preden poganjki dosežejo višino 30 cm.

Herbicidi. V Sloveniji herbicidov na zelenicah, ob potokih in rekah ne smemo uporabljati. Tudi drugod, kjer so herbicidi dovoljeni, ima lahko njihovo škropljenje negativen učinek na okolje in se jih raje izogibajmo. Herbicid glifosat nanašamo neposredno na stebela – dresnik odrežimo ali pokosimo približno 5 centimetrov od tal in nato na stebela nanesemo herbicid. Enkratni nanos herbicida običajno ne zadošča, uporabljati ga je treba vsaj 3 zaporedna leta. Najbolj učinkovita metoda naj bi bila injiciranje herbicida v stebela, koncentracija naj bo 1:1. Zadoščal naj bi vnos v stebela eno leto, Pri uporabi herbicida je potrebna uporaba ustrezne osebne zaščitne opreme, posebno pozornost je treba nameniti zaščiti ptic, sesalcev, vodnih organizmov in neciljnih rastlin. Strokovnjaki ocenjujejo, da je najuspešnejša kombinacija mehanskega odstranjevanja in herbicida. V Veliki Britaniji so stroške uporabe herbicida ocenili na 24 EUR/m².

Zastiranje. Japonski dresnik ima rad sončne lege. Kot ena od metod, ki so jo tudi v Sloveniji že uporabili na manjših površinah, je prekrivanje s črno folijo za vsaj eno leto. Folijo je treba obtežiti, da je poganjki ne dvignejo. Strokovnjaki iz Nemčije ocenjujejo, da ta metoda nima večjega uspeha.

Požiganje. Požiganje ni nič učinkovitejše od košnje, razlika je v tem, da pepel dodatno gnoji zemljo.

Zapora. Kadar je gradbena parcela dovolj velika, v Veliki Britaniji kot eno od metod priporočajo tudi izkop več metrov globoke jame, ki jo nato obložijo s posebno folijo oz. membrano, ki je korenike ne morejo predreti. Vanjo prenesejo zemljo, v kateri so korenike japonskega dresnika, jo tudi povrhu prekrijejo s folijo in stike zavarijo, nato pa nasujejo s peskom in humusom ter ozelenijo. Takega zemljišča nato ne smemo prekopati še 20 let, kolikor lahko korenike preživijo pod zemljo.

Drug način zapore na gradbiščih, na primer na opuščenih industrijskih območjih, je navpična zapora, ko rastišče dresnika obdajo z globokim jarkom in vanj navpično postavijo folijo, ki temelje

in podzemne priključke nove stavbe zaščiti pred vdorom korenik. S folijo, ki preprečuje rast korenik, zaščitijo tudi temelje stavbe ali jo položijo pod tlakovane površine.

Odvoz na deponijo. Strokovnjaki opozarjajo, da je to zelo drag način. Zemljo s korenikami je namreč potrebno na deponiji pravilno odstraniti. Zasuti ga je treba z vsaj 5 metrov visokim nanosom materiala, kar stroške zelo poveča. Pri prevozu na deponijo moramo paziti, da se nam tovor med potjo ne usipa iz kamiona in da ga ne raznašamo z gumami. V Veliki Britaniji so stroške odvoza in nanosa nove zemlje ocenili na 45 EUR/m².

Pri vseh metodah je nato ključno redno nadzorovanje in sprotno odstranjevanje poganjkov še več let. Korenike lahko namreč nekaj let »dremajo« in nato rastlina znova požene.

Stroški

V Nemčiji za nadzor nad japonskim dresnikom ter za obnovo prizadetih obrežij ob vodotokih letno v porabijo skoraj 30 milijonov evrov, za nadzor ob železnicah 2,4 milijone evrov. V Veliki Britaniji ocenjujejo, da gredo škode zaradi japonskega dresnika v desetine milijonov funtov. Gradnja na zemljišču, na katerem raste japonski dresnik, se podraži za 10%, kažejo izračuni. Cena stavbnih zemljišč, poraslih s to rastlino, je tam zato krepko padla. Lastnik, ki prodaja tako parcelo, je dolžen obvestiti o tem kupca in ga seznaniti z ukrepi odstranjevanja, ki jih je že izvajal. Širitev japonskega dresnika na sosedovo parcelo je lahko tudi predmet tožbe zaradi motenja posesti.

Za Slovenijo ocene stroškov še nismo izdelali.

Več o japonskem dresniku in drugih invazivkah najdete na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor

www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/invazivne_tujerodne_vrste_rastlin_in_zivali.

mag. Breda Ogorelec
Ministrstvo za okolje in prostor

projekt podpira

Trajnostni razvoj trga bioplina v Sloveniji

RA Sinergija je projektni partner pri projektu BiogasIN, ki se nanaša na trajnostni razvoj trga bioplina v Centralni in Vzhodni Evropi. Projekt se je začel izvajati Junija 2010. Koordinator projekta BiogasIN je **Energetski inštitut Hrvoje Požar** (Zagreb, Hrvaška), Projekt BiogasIN je sofinanciran iz programa »Inteligentna Energija Evrope« (IEE).

Cilj projekta je razviti trajnostni trg bioplina preko: izpostavljanja koristi bioplina za lokalne skupnosti; odprave birokratskih ovir pri pridobivanju dovoljenj za investicije v bioplinška postrojenja; urejanja in ustvarjanja novih finančnih shem za bioplinške naložbe.

Pričakovani rezultati projekta so: povečanje ozaveščenosti o koristih bioplina za družbeno okolje; prikaz možnosti pospeševanja in poenostavitve obstoječih postopkov za pridobitev dovoljenja za vzpostavitev bioplinarn; prepričati finančne institucije v varnost investicij v bioplin; priprava finančnih smernic in možnosti za investiranje v bioplinarne; izboljšanje politike EU na področju bioplina ter realno povečanje investicij bioplinarne v ciljnih državah in širše.

Prenos znanja, izkušenj in tehnologij s področja bioplina bo potekal iz 5-ih razvitejših držav EU v države Centralne in Vzhodne Evrope (Bolgarija, Hrvaška, Češka, Grčija, Latvija, Romunija, Slovenija - **projektni partnerji**) ter bo izvajan v skladu s smernicami politike bioplina v Evropski Uniji.

Za doseganje zastavljenih ciljev so predvideni naslednji **osnovni koraki**: pomagati lokalnim oblastem izvesti več o ugodnostih bioplina; primerjati postopke pridobivanja dovoljenj in finančnih shem za bioplinške naložbe v razvitejših državah in v partnerskih državah z namenom prilagajanja in racionalizacije postopkov v ciljnih regijah; analizirati šibke točke pri investitorjih, finančnih institucijah ter organih, ki izdajajo dovoljenja; izobraževati različne ključne skupine s področja bioplina. V sklopu sejma AGRA 2011 V Gornji Radgoni je RA Sinergija izvedla delavnico za investitorje/lastnike kmetij o financiranju bioplinarn. Na delavnici so bili predstavljeni riziki in dejavniki uspeha ter postopki financiranja bioplinarn.

Več informacij o projektu in izvedenih aktivnostih lahko najdete na www.biogasin.org.

Barbara Ropoša

Razvojna agencija Sinergija

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

Projekt SCORE (Sustainable Construction in Rural and Fragile Areas for Energy efficiency) v slovenskem jeziku poimenujemo kot Trajnostna Gradnja v Podeželskih in Občutljivih območjih za Energetsko Učinkovitost.

Izvaja se v okviru programa MED, kjer pretežno sodelujejo projektni partnerji iz upravičenega območja MED programa in sicer, Portugalska, Španija, Francija, Italija, Grčija, Ciper ter Slovenija. Vključeni partnerji prihajajo iz različnih sektorjev in sicer energetske agencije, obrtna in gospodarska zbornica, provinca / občina, s čimer zagotavljamo kompetentno partnerstvo za izvedbo aktivnosti kot tudi prenos znanja in izkušenj v projektnem partnerstvu in v svojem okolju.

Projektni partner Lokalna energetska agencija za Pomurje bo kot institucija s svojimi znanji pripomogla k projektu s promocijo in pospeševanjem energetske učinkovitosti kot tudi obnovljivih virov energije. Vsebina pomeni nadgradnjo izpostavljenih težišč iz preteklega obdobja delovanja agencije, saj je bilo ugotovljeno, da je poraba energije v stavbnem sektorju previsoka, na drugi strani pa obstaja potencial za znižanje porabe in preusmeritev porabe energije v koncepte, ki izkoriščajo vire energije. Znesek projektnega partnerja za obdobje treh let znaša 136.000 €, kateri je prav tako sofinanciran s strani ESSR.

Projekt se je začel 1. junija 2010 ter se bo izvajal vse do 30. novembra leta 2012. Skupna vrednost projekta je 1.666.637,00 € od katerih je 85 % sofinanciranih s strani ESSR.

Cilj projekta je podpreti izvajanje celostnih trajnostnih energetske politik v gradbenem sektorju z uporabo potenciala eko-inovacij ter spodbujanje trajnostne tehnologije in energetske učinkovite gradnje stanovanj, pri čemer je nujno uporabiti značilne elemente tradicionalnega objekta v povezavi z inovacijami in zeleno tehnologijo. Projekt bo razvil prenosljive politike modela, ki vključuje strategije prilagajanja in ublažitve negativnih dejavnikov.

Poslanstvo projekta je spodbujanje trajnostne stanovanjske in gradbene tehnike in ustvarjanje inovativnih orodij za energetske učinkovite stavbne prakse, ki jih je mogoče prenesti v druga okolja.

Projekt obsega različne med seboj povezane faze, s ciljno usmerjeno, usklajeno in razširjeno strategijo.

V prvi fazi so predvidene študije primerov energetske ekološko inovativnih pristopov v stavbnem sektorju, kar je izhodišče za vzajemno učenje in prenos izkušenj ter znanja. Na projektni ravni bo vzpostavljena mreža ključnih akterjev za evalvacijo predstavljenih primerov, monitoring ukrepov in prilagoditev primerov študij nacionalnih razmeram. Vsi partnerji bodo sodelovali v študijskih obiskih in delavnicah. Vsebino in predstavitev študijskega obiska pa bo predstavljena na prej omenjeni mreži ključnih akterjev. To bo ključno orodje za oblikovanje politike in integracije v prihodnosti. V drugi fazi bodo partnerji razvili standarde za spodbujanje energetske učinkovite gradnje, ki bodo temeljili na primerih iz prve faze. To se bo v zadnji fazi razvilo v integriran interesni model, preko ključnih zainteresiranih skupin, osredotočenih na oblikovanje smernic za načrtovanje, povezovanje. Vsak partner bo poskrbel za lokalne ukrepe ozaveščanja in prepoznavanja morebitnih finančnih spodbud za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti.

Prvi Steering Committee, 4. november 2010

Lokalna energetska agencija za Pomurje je gostila 4. in 5. novembra 2010 projektne partnerje iz Portugalske, Španije, Francije, Italije, Grčije ter Cipra.

Prvi dan se je izvajal t.i. Prvi Steering Committee za projektno partnerstvo, kjer smo si začrtali cilje in naloge za nadaljnjo izvajanje projekta.

Drugi dan pa smo organizirali predstavitev dobre prakse, kjer smo si ogledali stavbo Smart house oz. Bistra hiša, kot enega izmed pristopov k reševanju energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov v gradbenem sektorju. Namen dogodka je bil prenos znanja v druge države ter obenem promocija in pospeševanje učinkovite rabe energije ter obnovljivih virov energije.

Ogled dobrih praks, 5. november 2010

Podrobnejše informacije o projektu lahko dobite:

LEA Pomurje
 Martjanci 36
 9221 Martjanci
 02 538 13 54
bojan@lea-pomurje.si
www.lea-pomurje.si

Prekomejna iniciativa za vseživljenjsko učenje žensk in mladine

V okviru Operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007 – 2013 se od 1. septembra 2009 izvaja projekt WOMEN & YOUTH in bo trajal do 29. februarja 2012. Skupna vrednost projekta je 628.620,39 EUR od katerih je sofinanciranih ESRR sredstev 507.610,93 EUR.

To je eden izmed pomembnejših projektov za ženske in mladino na področju podjetništva na območju severovzhodne Slovenije, Županije Zala in Vas na Madžarskem.

Prijavitelj projekta je Društvo za trajnostni razvoj podeželja ŽITEK, ki med drugim deluje tudi na področju razvoja človeških potencialov podeželja ter razvoja in vzpostavljanja novih oblik sodelovanja ter interesnega povezovanja ljudi.

Pri projektu sodeluje 7 partnerjev. Društvo Žitek je vodilni partner pri projektu, drugi partner je Bögöte Fejlesztésért Nonprofit Kft., tretji je CELODIN Zalai Alapítvány, četrti Ekonomski institut Maribor d.o.o., peti partner je Zalai Falvakért Egyesület, šesti Goričko društvo za lepše vütro. Sedmi partner je EGIDA, center za lokalni razvoj, svetovanje in storitve, d.o.o.

Cilj projekta »Prekomejna iniciativa za vseživljenjsko učenje žensk in mladine – Women & Youth« je prispevek k razvoju čezmejnih regij ter razvoju konkurenčnega in trajnostnega območja sodelovanja s priložnostmi za zaposlitev in zaslužek. Je več kot aktualen projekt v času, ko se v pomurski regiji zapirajo podjetja.

Ciljne skupine so predvsem zaposlene in brezposelne ženske, zaposleni in brezposelni mladi, študentje, potencialni podjetniki, gospodinje iz ruralnega območja, civilna iniciativa, člani neprofitnih društev ter lokalno prebivalstvo.

V okviru projekta se organizirajo različne delavnice ter usposabljanja za manjše skupine udeležencev s predvidenimi temami: motivacija za podjetništvo, podjetniške ideje, konkretna praktična znanja, jeziki. Organizirajo se tudi različni tečaji, in sicer: tečaji IKT (informacijsko-komunikacijske tehnologije) in jezikovni tečaji, tečaji za usposabljanje sobaric, tečaji kako pridobivati nacionalna oz. evropska sredstva, kako prijaviti projekte, tečaji učenja na daljavo, tečaji za mentorje, kateri pomagajo pri učenju na daljavo (učenje na daljavo, ki bo večinoma potekalo na madžarski strani, saj na območju županije Zala in Vas učenje na daljavo še ni poznana veščina predvsem pa ni razširjeno kot v Sloveniji.) in podobne tematike. V projektu nudimo tudi izmenjavo dobrih praks, prenos znanja ter nudenje strokovne podpore zaposlenim in brezposelnim preko iniciativ vseživljenjskega učenja v čezmejnem območju Slovenije in Madžarske.

Vzpostavili smo tudi info točke, kjer je vsak od partnerjev opremil eno info točko, na kateri so za ciljne skupine preko računalnika dosegljivi podatki, kot so: ustanovitev lastnega podjetja, Moodle aplikacija, projektna spletna stran. Ena izmed info točk je na lokaciji Martjanci 36 v Bistri Hiši. Hkrati jim usposobljeni mentorji nudijo pomoč pri ustanovitvi podjetja, začetnih korakih v tem procesu ter jim posredujejo različne informacije o nadaljevalnih tečajih, delavnicah ter drugih podjetniških storitvah.

Cilje uresničujemo tudi preko bilateralnih srečanj, katere organiziramo na vsaki strani meje za vzpostavljanje novih kontaktov in spoznavanje obstoječih institucij. Prav tako organiziramo delavnice, kjer iščemo skupne rešitve za izboljšanje stanja na področju uvajanja in pospeševanja ženskega in mladinskega podjetništva.

Med drugim smo organizirali meseca junija Študijski obisk in obiskali občino Hodoš. Toplo nas je sprejel župan Rudolf Bunderla ter nam predstavil strukturo in glavne aktivnosti občine ter nas popeljal do kulturnega in socialnega centra do mladinskega centra ter dvojezičnega vrta in osnovne šole. Udeleženci so bili predvsem iz Madžarske in nad občino in njenimi aktivnostmi so bili izredno navdušeni, kakor tudi nad objekti in projekti, kateri so se v zadnjih letih realizirali.

Z vkljuĉevanjem v naše projektne aktivnosti udeleženci pridobivajo konkretna praktiĉna znanja, motivacijo za podjetništvo, doloĉene podjetniške ideje in znanja, izmenjavo izkušenj z drugimi ĉezmejnimi partnerji ter nadgraditev obstojeĉega znanja. Vse to bo pripomoglo k ohranjanju poseljenosti podeželja in trajnostnemu razvoju ĉezmejnih regij.

Kot kljuĉni rezultat se bo izboljšala koordinacija in izmenjava znanja z izobraĉevalnimi in razvojnimi inštitucijami v smislu izvajanja edukacije (treninga) in svetovanja za ženske, mladino in dolgotrajno nezaposlenim osebami. Izboljšana komunikacija bo pripeljala do razvoja in implementacije novih poslovnih idej, ter poveĉala razvoj podjetniške klime na ĉezmejnem obmoĉju. Na ta naĉin se bo spremenil tudi tradicionalen naĉin razmišljanja o „zaposlitvi za celo ųivljenje“ in sodelujoĉe spodbudilo k dojetanju trendov trga dela v globalnem poslovanju. Realizacija projektne ideje bo pomembno vplivala na spremembo zavesti celotne druųbe o pomembnosti samoiniciative za doseganje ciljev na podroĉju vseųivljenjskega uĉenja in osebnostnega razvoja, prispevala pa bo tudi k splošnemu razvoju celotnega ĉezmejnega podroĉja.

Od meseca septembra naprej se bosta izvajala teĉaja na temo Razvoj podeželja skozi delovanja druųstva ter teĉaj Informacijsko komunikacijske tehnologije.

Vsi zainteresirani vabljeni na izvedbo teĉajev kakor tudi na našo spletno stran www.women-youth.eu, kjer se lahko prijavite na naše e-novice in preko njih boste obveųeni o vseh nadaljnjih brezplaĉnih aktivnostih. Prav tako bomo obveųali preko spletne strani, preko TV oglasov, obĉinskih glasil ter drugih medijev.

Dodatne informacije o udeleųbi in prijavi na teĉaje in delavnice dobite na naslovu:
Druųstvo za trajnostni razvoj podeželja ųITEK, Andrejci 33a, 9221 Martjanci
Tel.ųt.: 02/538-13-56
e-mail: info@zitek.si

Vodja projekta, Janja Horvat

**Aktivnosti projekta EVITA usmerjene k malim in srednje velikim podjetjem
ter oblikovalcem regionalnih in nacionalnih politiĉnih ukrepov
na podroĉju IKT in e-poslovanja**

Razvojna agencija Sinergija d.o.o. je edini slovenski partner pri projektu EVITA, ki se v sklopu programa INTERREG IVC izvaja ųe od oktobra 2008.

Najpomembnejųi cilji, ki jih partnerji projekta EVITA zasledujemo ves ĉas izvajanja aktivnosti so: prenos in ųirjenje ter implementacija izbranih politiĉnih ukrepov med naĉrtovalce politik in MSPje; izboljšanje uĉinkovitosti regionalnih razvojnih politik na podroĉju IKT rabe in e-poslovanja za MSPje; izboljšanje usposobljenosti zaposlenih v partnerskih organizacijah; osveųanje pripravljalcev politik o pomembnosti in vplivu e-poslovanja na rast lokalne ekonomije in odpiranje delovnih mest; objava in diseminacija Priroĉnika o ukrepih politik dobrih praks e-poslovanja na ųirųem obmoĉju regije; izboljšanje orodij in metodologij e-uĉenja za MSPje; izdelava/priprava uporabnih veĉjeziĉnih vsebin za usposabljanje lokalnih MSPjev; prispevati k zmanjųanju digitalne loĉnice znotraj Evrope, drugo.

Oktobra 2010 smo z namenom promocije projekta, informiranja, animiranja in motiviranja lokalnih MSPjev izvedli 2 diseminacijska dogodka, s katerima smo dosegli predvsem veĉjo prepoznavnost projekta EVITA; boljųo informiranost ciljnih skupin, poveĉanje ųtevila uporabnikov EVITA spletne strani (<http://www.evita-interreg4c.eu/>) ter EVITA platforme (<http://vle.ftz.org.nt/course/view.php?id=109>); izboljšanje poznavanja

spletnih orodij ter uporabe elektronskega poslovanja v MSPjih; pripomogli k izboljšanju oziroma nadgradnji obstoječega znanja malih in srednjih podjetij z implementacijo novih znanj, spretnosti, idej in orodij; prispevali k večji in učinkovitejši uporabi različnih oblik elektronskega poslovanja v MSPjih; itd.

MSP seminarji, ki smo jih nato novembra 2010 izvedli v Martjancih, so bili v bistvu praktična usposabljanja, na katerih so se podjetniki vsak pri svojem računalniku in pod strokovnim vodstvom usposobljenega kadra učili, kako izboljšati vsakodnevno elektronsko poslovanje; spoznavali nova orodja; se učili kako spremeniti spletne stike v poslovne; se učili kako optimizirati svoje spletne strani ter nasploh, kako narediti svoje podjetje (dejavnost) čim prepoznavnejše na spletu, da bodo uspešnejši in konkurenčnejši. Udeleženci MSP seminarjev (podjetniki) so bili z vsebino, izvedbo in organizacijo seminarjev zelo zadovoljni, kar kaže na to, da projekt EVITA zares pomeni prenos in implementacijo novih ter nadgradnjo obstoječih znanj, vsebin in veščin, vezanih na elektronsko poslovanje podjetij.

V okviru projekta EVITA je bil izdelan tudi Priročnik o ukrepih politik dobrih praks e-poslovanja na območju EU. 13. junija 2011 pa organizira Razvojna agencija Sinergija, kot edini slovenski partner pri projektu EVITA, v okviru mednarodno priznane eKonference na Bledu delavnico z naslovom »Policy Makers Workshop«, kjer bo predstavljen slovenski pristop k promociji in pospeševanju (upo)rabe e-poslovanja v malih in srednjih podjetjih ter primeri dobrih praks na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter elektronskega poslovanja (predstavitev izkušenj/dobrih praks iz Španije, Švedske, Grčije in Litve). Delavnica je namenjena slovenskim oblikovalcem politik na področju IKT in e-poslovanja ter vsem ostalim, ki si prizadevajo za oblikovanje čim boljših regionalnih in nacionalnih političnih ukrepov na obravnavanem področju.

Vse EVITA projektne aktivnosti prispevajo k obogatitvi in nadgradnji obstoječega znanja podjetnikov na področju e-poslovanja; vplivajo na povečano uporabo raznih informacijskih orodij in tehnologij; posebej na področju e-poslovanja ter v končni fazi tudi k izboljšanju učinkovitosti in konkurenčnosti MSP-jev, saj spodbujajo inovativnost, konkurenčnost, učinkovitost, itd. Ves čas izvajanja projekta pa k sodelovanju vabimo tudi regionalne in nacionalne oblikovalce politik ter druge zainteresirane z namenom prispevati k pripravi čim boljših regionalnih in nacionalnih političnih ukrepov na področju IKT in e-poslovanja.

Jožica Toplak,

projektni manager pri projektu EVITA

KAM Z BIOLOŠKIMI ODPADKI PO 1.7.2011?

Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (UL RS št. 39/10, 17.05.2010) predpisuje za gospodinjstva od 1.7.2011 naprej strogo ločevanje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada od ostalih komunalnih odpadkov. Ista uredba zavezuje tudi nosilce gostinske dejavnosti na področju kuhinjskih odpadkov. Z udeležanjem navedenega predpisa bomo prispevali k doseganju okoljskih ciljev, h katerim se je zavezala Slovenija ob vstopu v Evropsko unijo.

Oddaja kuhinjskih odpadkov iz gostinstva samo pooblaščenemu zbiralcu

Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora ne glede na kraj razdelitve obrokov zagotoviti, da se vsi kuhinjski odpadki, ki nastanejo pri pripravi hrane, in ostanki, ki nastanejo po zaužitju obrokov na kraju njihove razdelitve, zbirajo ločeno od drugih odpadkov in pred oddajo pooblaščenemu zbiralcu začasno shranjujejo v za to namenjenem zabojniku ali posodi v skladu s predpisi, ki urejajo higieno živil.

Kuhinjske odpadke je PREPOVEDANO MEŠATI z drugimi odpadki (npr. z mešanimi komunalnimi odpadki in drugimi ločeno zbranimi frakcijami, vključno z zelenim vrtnim odpadom), če je zaradi mešanja onemogočena njihova predelava v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. Prav tako jih je **PREPOVEDANO rezati, drobiti ali MLETI ter redčiti z namenom, da se z odpadno vodo odvajajo v javno kanalizacijo, greznice, nepretočne greznice ali neposredno v vode.**

Tudi povzročitelji bioloških odpadkov iz gospodinjstev imajo zakonske obveznosti

Povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva mora hišno kompostirati kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad v hišnem kompostniku. Tisti, ki ne kompostira kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada sam, mora te odpadke prepuščati izvajalcu javne službe proti plačilu v posebnem zabojniku na način, določen s predpisi lokalne skupnosti. S kompostiranjem nastane polnovredni humus, ki ga lahko koristno uporabite na domačem vrtu, cvetlični gredici, sadovnjaku ali vinogradu.

Povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva mora lastne kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad do hišnega kompostiranja ali prepustitve izvajalcu javne službe hraniti ločeno, tako da se ne mešajo z drugimi odpadki in jih je možno hišno kompostirati ali predelati v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. **MEŠANJE KUHINJSKIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTVA IN ZELENEGA VRTNEGA ODPADA Z DRUGIMI KOMUNALNIMI ODPADKI JE PREPOVEDANO!**

Podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o., Noršinska ulica 12, Murska Sobota nudi možnost nakupa hišnih kompostnikov iz plastičnega in lesenega materiala. 400 l kompostnik stane 50 EUR in 600 l kompostnik 70 EUR.

Postavitev hišnega kompostnika

Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračen. Postavi se ga tako, da ne povzroča motenj (npr. smradu) na sosednjih zemljiščih. Ta osnovna pravila so primerna za vse običajne sisteme, ne glede na to ali so odprti iz lesa ali žičnati ali pa plastični zaprti hišni kompostniki.

Tehnika pravilnega hišnega kompostiranja

Hišni kompostnik mora imeti neposreden stik s tlemi. Osnovna plast zdrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna ponudba kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešajo. Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je potrebno takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebsti, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privabljamo neželenih gostov kot so podgane ali ptiči. V procesu razgradnje, ki poteka pri 50°C - 60°C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtinami 15 do 20 mm, preostanek uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

Kaj sodi med odpadke, primerne za kompostiranje?

Zeleni vrtni odpad, zlasti:

- odpadno vejevje,
- trava,
- listje,
- stara zemlja lončnic,
- rože,
- plevel,
- gnilo sadje,
- stelja malih rastlinojedih živali,
- lesni pepel.

Kuhinjski odpadki, zlasti:

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst,
- jajčne lupine,
- kavna usedlina,
- filter vrečke,
- pokvarjeni prehrambeni izdelki brez embalaže,
- kuhani ostanki hrane, ki niso v tekočem stanju,
- papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke.

Ustvarjamo zdravo okolje, za vas in skupaj z vami.

NAJLEPŠE UREJENE DOMAČIJE, ROŽE - A LEGSZEBB LAKÓHÁZAK ÉS VIRÁGOK

ČESTITAMO !

GRATULÁLUNK !

OBČINA HODOŠ

URADNE OBJAVE

HODOS KÖZSÉG

HIVATALOS KÖZLEMÉNY

Na podlagi sprejetega Pravilnika o določitvi višine in zbiranja nadomestil za kritje stroškov vzdrževanja in ureditve na ne kategoriziranih cestah na območju Občine Hodoš, ki je objavljen v občinskem glasilu Órség (december 2007, letnik VIII, št. 23) je Občinski svet Občine Hodoš, na svoji 4. redni seji, dne 3. junija 2011 sprejel

SKLEP

o določitvi višine in zbiranja nadomestil za kritje stroškov vzdrževanja in ureditve na ne kategoriziranih cestah na območju Občine Hodoš za leto 2011

1. člen

Ta Sklep določa višino sofinanciranja obdelovalne zemlje in travnikov, ki jih uporabljajo kmetje na območju Občine Hodoš.

2. člen

Za uporabnike kmetijskih zemljišč iz Občine Hodoš znaša višina nadomestila za 1 ha obdelovalne zemlje in travnikov 6 EUR.

Za uporabnike kmetijskih zemljišč, ki niso občani Občine Hodoš znaša višina nadomestila za 1 ha obdelovalne zemlje in travnikov 12 EUR.

3. člen

Sklep začne veljati takoj in se objavi v občinskem glasilu Órség.

Številka: 013-0003/2011-5

Na Hodošu, 06.06.2011

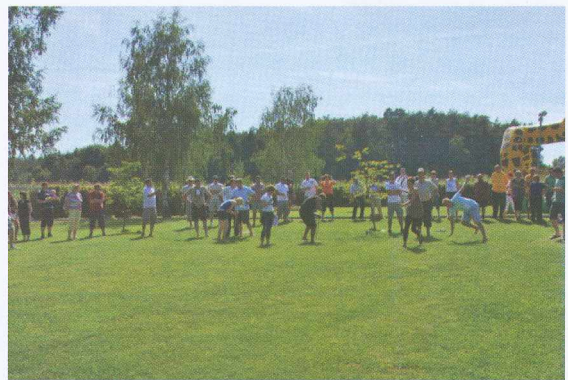
Župan Občine Hodoš
Rudolf BUNDERLA l.r.

BINKOŠTNO SREČANJE – PŪNKÖSDI TALÁLKOZÓ

SREČANJE DRUŽIN – CSALÁDOK TALÁLKOZÓJA

OBISK NA SLOVAŠKEM – LÁTOGATÁS SZLOVÁKIÁBAN

